

**UNIVERSITATEA „ȘTEFAN CEL MARE” DIN SUCEAVA
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI ADMINISTRAȚIE
PUBLICĂ
Domeniul contabilitate**

**REZUMATUL
TEZEI DE DOCTORAT**

**Conformitatea contabilității românești cu
Directivile Europene, convergența cu IFRS/IAS și
impactul asupra rezultatului global**

**Conducător științific,
*Prof.univ.dr.Elena HLACIUC***

**Doctorand,
Geanina SOTUHA (MĂCIUCĂ)**

Suceava, 2015

Lucrarea a beneficiat de suport financiar prin proiectul cu titlul ***“SOCERT. Societatea cunoașterii, dinamism prin cercetare”***, număr de identificare contract POSDRU/159/1.5/S/132406. Proiectul este cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. **Investește în Oameni!**

CUPRINSUL REZUMATULUI TEZEI DE DOCTORAT

CUPRINSUL TEZEI DE DOCTORAT.....	4
CUVINTE CHEIE.....	7
INTRODUCERE.....	8
PREZENTAREA SINTETICĂ A CAPITOLELOR TEZEI DE DOCTORAT	13
CONCLUZII ȘI CONTRIBUȚII PROPRII.....	24
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	27

CUPRINSUL TEZEI DE DOCTORAT

CUPRINS

INTRODUCERE

LISTA ABREVIERILOR

LISTA FIGURILOR

LISTA TABELELOR

LISTA GRAFICELOR

LISTA ANEXELOR

CAPITOLUL 1

REPERE PRIVIND EVOLUȚIA CONTABILITĂȚII ROMÂNEȘTI

- 1.1. Evoluția contabilității românești de la origini până în anul 1908
- 1.2. Repere privind dezvoltarea contabilității din România în perioada 1908-1948
- 1.3. Caracteristicile contabilității din România în perioada 1949-1989
- 1.4. Dezvoltarea contabilității naționale din 1990 până în 2005
- 1.5. Reforma contabilității românești în perioada 2006-prezent

CAPITOLUL 2

ARMONIZAREA CONTABILĂ ÎN CONTEXTUL GLOBALIZĂRII

- 2.1. Globalizarea și implicațiile acesteia în evoluția contabilității contemporane
  - 2.1.1. Definiția și evoluția conceptului de globalizare
  - 2.1.2. Globalizarea contabilă în contextul internațional
- 2.2. Armonizarea contabilă internațională, între diversitate și unitate
  - 2.2.1. Cercetări privind conceptul de armonizare contabilă și evoluția acestui proces pe plan internațional
  - 2.2.2. Diversitate în cultura contabilă internațională și influența asupra procesului de armonizare
  - 2.2.3. Evoluția cercetărilor privind clasificarea contabilă internațională

- 2.3. Conformitatea, expresia armonizării contabile la nivelul Uniunii Europene

CAPITOLUL 3

REFERENȚIALE CONTABILE ÎN CONTEXTUL CONVERGENȚEI INTERNAȚIONALE

- 3.1. Reflecții asupra principalelor referențiale contabile internaționale

3.1.1. Directivele Europene

3.1.2. Standardele Internaționale de Raportare Financiară (International Financial Reporting Standards-IFRS)

- 3.2. Convergența internațională a principalelor referențiale contabile contemporane

3.2.1. Convergența în contabilitatea contemporană

3.2.2. Cercetări privind stadiul actual al programului de convergență IFRS/IAS-US GAAP

3.2.3. Cercetări privind rezultatul programului de convergență contabilă: cadrul general conceptual, prezentare comparativă IFRS/IAS-US GAAP privind situațiile financiare

- 3.3. Conformitatea reglementărilor contabile românești cu Directivele Europene și convergența cu Standardele Internaționale de Raportare financiară (IFRS/IAS)

3.3.1. Conformitatea normelor naționale cu Directivele Europene

3.3.2. Perspective privind convergența reglementărilor contabile românești cu IFRS/IAS

CAPITOLUL 4

ANALIZA INDICELUI DE PREZENTARE A INFORMAȚIILOR FINANCIARE (DISCLOSURE INDEX) DIN PERSPECTIVA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE DE RAPORTARE FINANCIARĂ ȘI A NORMELOR NAȚIONALE

- 4.1. Cercetări privind studiul indicelui de prezentare a informațiilor în cadrul raportărilor financiare în literatura de specialitate la nivel internațional și național

4.1.1. Considerații privind relevanța indicelui de prezentare a informațiilor financiare

4.1.1.1. Punctul de pornire în cercetarea indicelui de prezentare a informațiilor în rapoartele anuale ale companiilor

4.1.1.2. Aplicarea indicelui de prezentare a informațiilor în studii de cercetare privind modul de raportare financiară în conformitate cu IFRS/IAS

4.2. Principalele modalități de prezentare a informațiilor în rapoartele financiare

4.2.3. Metode de calcul al indicelui de prezentare a informațiilor

4.2.3.1. Metoda indicelui neponderat (CS)

4.2.3.2. Metoda indicelui parțial neponderat (PC)

4.3. Cercetări teoretice privind contul de profit și pierdere (rezultatul global) din perspectiva Standardelor Internaționale de Raportare Financiară și a normelor naționale

4.4. Impactul aplicării IFRS/IAS în România asupra rezultatului global

4.5. Studiu empiric privind raportarea financiară de către firmele listate BVB în concordanță cu cerințele IFRS/IAS din perspectiva rezultatului global

4.5.1. Metodologia cercetării privind analiza nivelului de prezentare a informațiilor în conformitate cu IFRS/IAS privind rezultatul global în rapoartele financiare ale firmelor cotate BVB

4.5.2. Analiza rezultatelor obținute

CAPITOLUL 5

CONCLUZII, CONTRIBUȚII PROPRII, LIMITE ȘI DIRECȚII DE CERCETARE VIITOARE

5.1. Concluziile cercetării

5.2. Contribuții proprii

5.3. Limite și direcții de cercetare viitoare

BIBLIOGRAFIE

ANEXE

CUVINTE CHEIE

Armonizare, conformitate, convergență, globalizare, Directive europene, reformă contabilă, sisteme contabile, clasificare contabilă internațională, referențiale contabile, IFRS/IAS, US-GAAP, indice de prezentare a informațiilor în conformitate cu IFRS/IAS, Bursa de Valori București, cadru general conceptual, rezultat global, cont de profit și pierdere

INTRODUCERE

Deși a luat amploare în ultima perioadă, cercetarea în domeniul contabil este de dată relativ recentă și diferă de la țară la țară. Statele Unite, de exemplu, au o experiență mai veche în acest domeniu, în timp ce în Europa s-a dezvoltat mai târziu. Domeniile de cercetare contabilă sunt: contabilitatea financiară, contabilitatea de gestiune, contabilitatea publică, auditul, fiscalitatea, analiza economico-financiară, guvernanta corporativă și sistemele informaționale contabile¹.

Din paleta extinsă de domenii, în cadrul acestei teze de doctorat, ne vom opri atenția asupra cercetării în contabilitatea financiară, mai exact asupra procesului de adaptare a contabilității românești la tendințele pe plan internațional: armonizare, conformitate, convergență.

Etapele cercetării științifice

Această teză de doctorat parcurge, în procesul de cercetare științifică, următoarele etape:

1. Stabilirea temei de cercetare științifică, motivația și importanța cercetării

Având în vedere că necesitatea realizării unor situații financiare comparabile la nivel internațional și european atrage interesul pentru realizarea unor standarde de contabilitate de calitate, cercetarea în ceea ce privește conformitatea cu IFRS/IAS, pe plan internațional și cu Directivele europene pe plan european, în general, și raportarea financiară, în special, continuă să fie de mare actualitate. România, ca parte integrantă a vieții economice la nivel internațional și european, este inclusă în acest proiect de uniformizare contabilă. Pe de altă parte, aplicarea IFRS/IAS atrage după sine modificări asupra poziției și performanței financiare. Astfel, rezultatul acestei etape constă în stabilirea următoarei teme de cercetare: „*Conformitatea contabilității românești cu Directivele europene, convergența cu IFRS/IAS și impactul asupra rezultatului global*”.

2. Definirea obiectivului general al cercetării și a obiectivelor specifice

Prezenta teză de doctorat are ca **obiectiv principal**:

Cercetarea conformității contabilității românești cu Directivele europene, convergența cu IFRS/IAS și impactul asupra rezultatului global.

Pentru a putea îndeplini acest obiectiv, considerăm următoarele obiective specifice:

Obiectiv 1: Prezentarea principalelor repere în evoluția contabilității românești.

Pentru realizarea acestui obiectiv, am prezentat principalele repere în evoluția contabilității românești, structurate după principalele momente: de la origini până în anul 1908, perioada 1908-1948, perioada 1949-1989, perioada 1990-2005, 2006 - prezent.

Astăzi, contabilitatea românească trece printr-un accentuat proces de adoptare a IFRS/IAS, dar și de transpunere a Directivei 2013/34/UE. Ultimele acte legislative emise confirmă acest lucru. Este vorba de Ordinul 1802/2014, care vizează situațiile financiare anuale, atât individuale cât și consolidate, precum și Ordinul 666/2015 privind aplicarea reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară de către unele unități cu capital de stat.

Obiectiv 2: Prezentarea noțiunilor de armonizare și conformitate în contabilitate, precum și evoluția acestor fenomene în condițiile globalizării.

¹ Andone I., Georgescu I.C., Toma C., *Metodologia cercetării în contabilitate*, Editura Tehnopress, Iași, 2011, p.5

Pentru realizarea celui de-al doilea obiectiv am prezentat, prin prisma globalizării, conceptele de armonizare și conformitate contabilă internațională. În literatura contabilă există diverse abordări ale noțiunii de armonizare. Începând cu a doua jumătate a secolului XX, armonizarea contabilă la nivel internațional a reprezentat principala preocupare pentru profesioniștii din domeniu, dar și pentru cercetători. Atunci când armonizarea și-a „depășit limitele”, s-a trecut într-o nouă etapă, a convergenței. În acest sens, cele două organisme internaționale, IASB și FASB, au început să lucreze împreună pentru realizarea unor standarde de contabilitate comune, prin selectarea celor mai bune practici sau prin dezvoltarea de noi standarde. Pe plan european, statele membre UE, au fost obligate să elaboreze norme proprii în conformitate cu Directivele europene.

Obiectiv 3: Prezentarea succintă a referențialelor contabile pe plan internațional (Directive Europene și IFRS/IAS), stadiul actual al programului de convergență dintre IFRS și US GAAP, precum și răspunsul contabilității românești la tendințele actuale.

Pentru realizarea celui de-al treilea obiectiv, am prezentat conceptul de convergență și cele trei referențiale de contabilitate care joacă un rol semnificativ în realizarea acestui proces: european, internațional și american. În Europa, Directivele europene au autoritate. Până în 2013, au fost aplicate binecunoscutele Directive a IV-a și a VII-a, prima făcând referire la conținutul, structura, formatul conturilor anuale ale societăților din statele membre, și conținând prevederi referitoare la evaluare, reguli privind publicarea și auditarea conturilor anuale, cea de-a doua descriind condițiile privind forma și conținutul situațiilor financiare anuale consolidate. Astăzi, cele două directive sunt abrogate, în locul lor fiind adoptată Directiva 34/2013/UE. IFRS/IAS, referențialul contabil internațional, reprezintă un set de standarde acceptate la nivel mondial ca fiind de calitate, care influențează aproape toate funcțiile unei companii, furnizând informații mai exacte, complete și cu risc scăzut pentru investitori. US GAAP, standardele de contabilitate americane, deși au o istorie mai veche decât cea a IFRS/IAS-urilor, nu au aceeași autoritate ca cele internaționale.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, vom face o scurtă prezentare a programului de convergență dintre IFRS/IAS și US-GAAP, precum și un scurt studiu comparativ privind definirea elementelor situațiilor financiare, recunoașterea și evaluarea elementelor din situațiile financiare, prezentarea situațiilor financiare.

Pentru a evidenția răspunsul contabilității românești la tendințele actuale în domeniul contabil, am prezentat modul cum a fost transpusă Directiva europeană în România, precum și eforturile legislatorului român pentru adoptarea IFRS/IAS.

Obiectiv 4: Cercetarea fundamentului teoretic al indicelui de prezentare a informațiilor în conformitate cu IFRS/IAS, precum și a contului de profit și pierdere, respectiv a rezultatului global.

Pentru realizarea celui de-al patrulea obiectiv, am făcut o recenzie a literaturii de specialitate, evidențiind cele mai importante rezultate în domeniul prezentărilor de informații financiare în conformitate cu IFRS/IAS, precum și a contului de profit și pierdere (rezultatul global) din perspectiva normelor internaționale și naționale.

Obiectiv 5: Cercetarea impactului aplicării IFRS/IAS în România asupra rezultatului global.

Pentru realizarea celui de-al cincilea obiectiv, vom cerceta componența rezultatului global, vom analiza impactul pe care l-a avut aplicarea IFRS/IAS în România asupra acestuia, în cazul entităților listate BVB.

Obiectiv 6: Analiza indicelui de prezentare a informațiilor în conformitate cu cerințele IFRS /IAS și interpretarea rezultatelor.

Pentru realizarea obiectivului șase am analizat din punct de vedere practic conformitatea prezentării informațiilor în rapoartele anuale ale entităților listate pe BVB pentru anul 2012, primul an de aplicare a IFRS/IAS. Ne-am oprit asupra nivelului de prezentare a informațiilor în conformitate cu IFRS/IAS privind rezultatul global.

Datele pentru obținerea indicelui au fost obținute prin aplicarea unor chestionare de tip check-list construite după modelul elaborat de una dintre cele mai importante firme de audit din categoria Big4, Ernst&Young, pentru următoarele standarde de raportare financiară: IFRS 1 „Adoptarea pentru prima dată a IFRS”, IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare”, IAS 2 „Stocuri”, IAS 12 „Impozitul pe profit”, IAS 16 „Imobilizări corporale”, IAS 18 „Venituri”, IAS 29 „Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste”, IAS 36 „Deprecierea activelor”, IAS 38 „Imobilizări necorporale”, IAS 40 „Investiții imobiliare”.

După obținerea indicelui de prezentare a informațiilor, după cele două metode: a indicelui neponderat și a celui parțial neponderat, vom analiza rezultatele cu ajutorul programului statistic SPSS, versiunea 21.

Obiectiv 7: Contribuții proprii, limite și direcții de cercetare viitoare.

Pentru realizarea celui de-al șaptelea obiectiv am realizat o sinteză a cercetării prezentând principalele contribuții, precum și principalele limite și direcții de cercetare.

3. Metodologia cercetării

3.1. Formularea ipotezelor de lucru

În cercetarea științifică, ipoteza reprezintă „forma specifică a oricărei gândiri științifice. Ea oferă posibilitatea trecerii de la cunoașterea formal-externă a faptelor, la cunoașterea mecanismelor și a legilor de producere a acestora. Din acest motiv, ipoteza reprezintă, din punct de vedere logic, enunțul unei relații cauzale într-o formă care să poată permite verificarea empirică.”² În lucrarea noastră, vom utiliza două tipuri de ipoteze : *ipoteze teoretice* (H1.1-H4.1) și *ipoteze empirice* (H4.2-H4.13).

Pentru fiecare obiectiv vom formula următoarele *ipoteze de lucru*:

H1.1: Evoluția contabilității românești este influențată de contextul internațional al dezvoltării contabilității contemporane

H2.1: Globalizarea economică influențează fenomenele de armonizare și conformitate contabilă la nivel internațional

H3.2: Convergența referențialelor contabile pe plan internațional influențează comparabilitatea raportărilor financiare

H4.1: Indicele de prezentare a informațiilor în conformitate cu IFRS/IAS prezintă relevanță în studiul convergenței contabile internaționale

H4.2: Aplicarea IFRS/IAS a avut impact asupra rezultatului global al entităților românești listate la BVB

H4.3: Există o legătură între indicele de prezentare a informațiilor și mărimea firmei

---

² Enăchescu C., *Tratat de teoria cercetării științifice*, Editura Polirom, Iași, 2007, p.310

H4.6: Există o legătură între indicele de prezentare a informațiilor și profitabilitate

H4.7: Va exista o diferență de medie între tipul de auditor Big 4 și tipul de auditor intern privind indicele de prezentare a informațiilor

H4.8: Indicele de prezentare a informațiilor va varia în funcție de experiența în întocmirea situațiilor financiare consolidate

H4.9: Indicele de prezentare a informațiilor va varia în funcție de opinia auditorului

H4.10: Variabila independentă structura acționariatului influențează valoarea indicelui de prezentare a informațiilor

H4.11: Există o legătură între indicele de prezentare a informațiilor și sectorul de activitate

H4.12: Există o legătură între indicele de prezentare a informațiilor și gradul de îndatorare (levierul financiar)

H4.13: Variabila independentă vechimea pe piața bursieră influențează valoarea indicelui de prezentare a informațiilor

3.2. Stabilirea metodelor și instrumentelor de cercetare

Prezenta teză a fost realizată atât pe principiile cercetării cantitative, cât și pe principiile cercetării calitative.

Metodele de cercetare cantitative ne-au permis să obținem răspunsuri la problemele investigate. În cadrul cercetării cantitative, sunt utilizate cifrele și metoda de analiză statistică. În acest sens, accentul a fost pus pe datele cantitative obținute cu ajutorul software-ului statistic SPSS. Din punct de vedere metodologic, cercetarea cantitativă este deductivă, de la premise generale, la cazuri particulare. *Cercetarea de tip calitativ* este inductivă, de la procesul de observare parțială, la concluzii generale. Ca *metode de cercetare calitative* am utilizat cercetarea practicii domeniului, utilizând ca instrumente *analiza de ansamblu, observația, check-list-ul, comparația, chestionarul*.

Analiza de ansamblu este cea mai utilizată metodă de cercetare care se desfășoară preponderent prin consultarea literaturii de specialitate. Cunoașterea domeniului în care urmează să fie făcută cercetarea este o parte fundamentală a oricărei teze de doctorat. Ca urmare, în cadrul acestei cercetări vom avea în vedere atât cărți și reviste existente în biblioteci, cât și baze de date on-line.

Observația este un instrument de cercetare utilizat atât în cadrul cercetării cantitative, cât și în cazul cercetării calitative, contribuind în explorarea problemelor care au fost deja identificate și înțelese și la verificarea ipotezelor.

Cercetarea bazată pe *check-list*, în cazul nostru, presupune o analiză atentă a subiectului supus cercetării, în vederea alegerii răspunsului corect.

Chestionarul reprezintă în cercetare o metodă „potențial rapidă, ieftină și directă de obținere de informații”. În cercetarea noastră, am utilizat chestionarul cu scopul de a confirma sau nu, rezultatele studiului, dar și cu scopul de a observa care este opinia respondenților cu privire la transpunerea Directivei europene 2013/34/UE și la adoptarea IFRS/IAS.

3.3. Stabilirea eșantionului supus cercetării

Având în vedere că cercetarea noastră se canalizează spre două direcții, pe de o parte o cercetare bazată pe chestionar, iar pe de altă parte o cercetare bazată pe *check-list*, am utilizat două eșantioane reprezentative diferite. Primul eșantion este format din 36 de respondenți (firme de audit) și entități cu capital de stat.

Al doilea eșantion reprezentativ selectat pentru realizarea cercetării este compus din entitățile listate la Bursa de Valori București care au întocmit pentru prima oară situații financiare în conformitate cu IFRS/IAS (din categoria de listare I și II).

3.4. Colectarea și prelucrarea datelor colectate

În cadrul etapei de colectare și prelucrare a datelor colectate am cercetat pe de o parte opinia respondenților selectați despre transpunerea Directivei europene 2013/34/UE în mediul

contabil românesc și despre modul de aplicare a IFRS/IAS de către entitățile cu capital de stat, iar pe de altă parte, despre conformitatea raportărilor informațiilor financiare. Colectarea datelor a fost realizată prin analiza, observarea raportărilor financiare și compararea cu cerințele obligatorii prezentate în IFRS/IAS. Prelucrarea datelor a constat în desfășurarea unui set de operații și anume: verificarea datelor și introducerea în programul statistic SPSS 21.

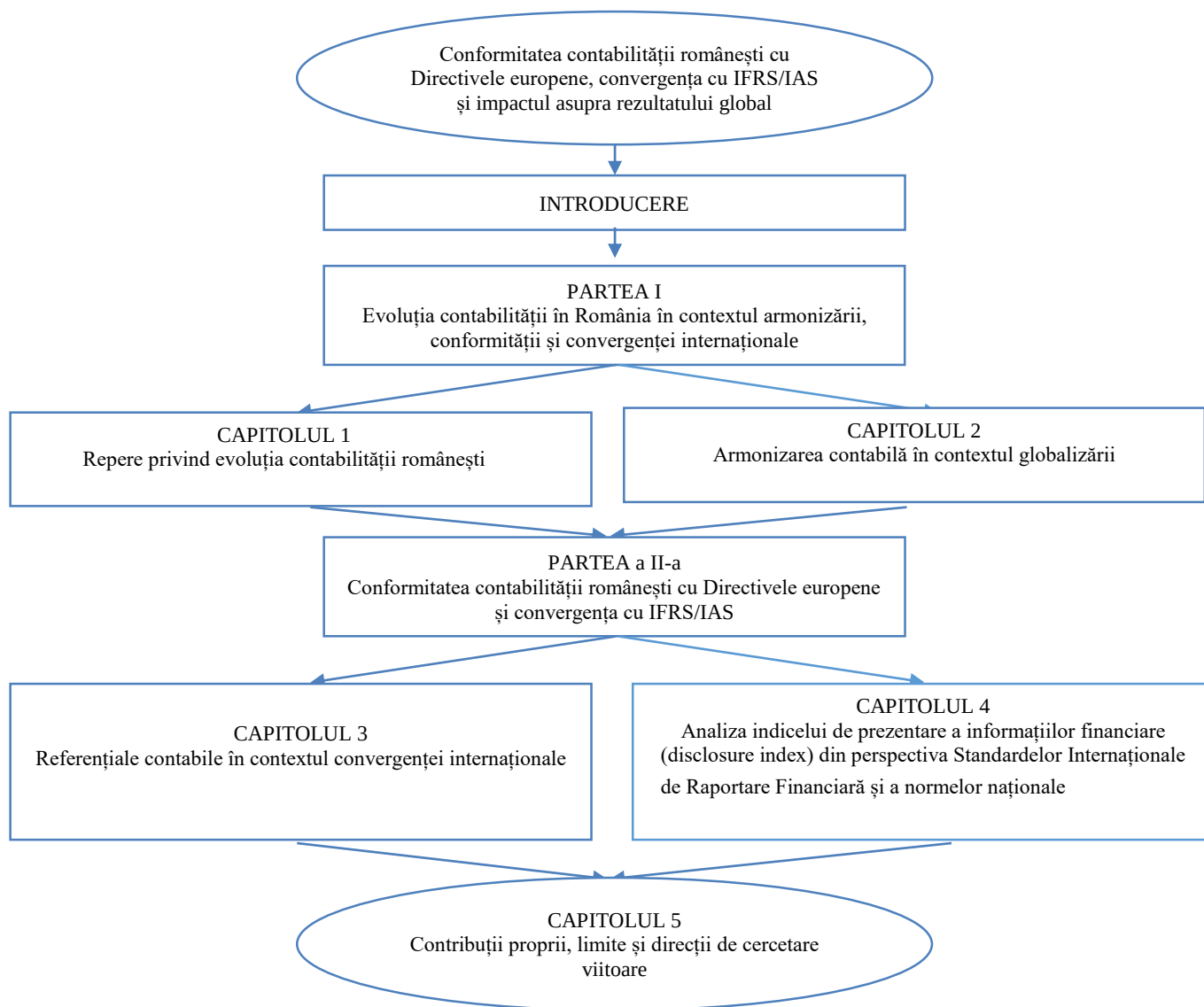
3.5. Analiza și interpretarea rezultatelor

În cadrul acestei etape, vom analiza rezultatele obținute prin prelucrarea datelor obținute cu ajutorul statisticii.

4. Structura tezei

În redactarea prezentei lucrări de doctorat, am procedat la transpunerea informațiilor acumulate pe parcursul cercetării științifice după modelul prezentat în figura nr.1. Cercetarea cuprinde cinci capitole, în cadrul cărora se va parcurge următoarea structură:

Figura nr. 1. Structura tezei

Sursa: prelucrare proprie

5. Principii etice aplicate în activitatea de cercetare științifică

Cercetarea științifică reprezintă una dintre cele mai importante activități ale omenirii din punct de vedere intelectual, deoarece rezultatele unei cercetări științifice pot exercita o influență directă asupra societății. Ca urmare, activitatea de cercetare trebuie să se desfășoare în conformitate cu anumite reguli³ care vizează latura morală a acestei activități, reguli denumite generic „etică”. Pentru realizarea activității de cercetare, am avut în vedere următoarele aspecte etice:

✓ *Integritatea, independența și imparțialitatea activității de cercetare*

Pentru creșterea calității demersului științific al prezentei cercetări, am respectat în primul rând *condiția de integritate*. În sensul larg al cuvântului, prin „integritate” se înțelege cinste, probitate, incoruptibilitate⁴. Studiul realizat în cadrul acestei cercetări presupune efortul propriu în ceea ce privește: studiul literaturii de specialitate în domeniul de cercetare ales (cu citarea surselor bibliografice), culegerea, prelucrarea, analiza și interpretarea rezultatelor.

Completarea check-list-urilor și chestionarelor utilizate ca instrumente de culegere a datelor a fost realizată cu destulă obiectivitate, relația cercetător-subiect supus cercetării fiind una independentă.

✓ *Utilizarea de software licențiat*

Pentru prelucrarea datelor obținute în urma cercetării rapoartelor financiare, am utilizat următoarele programe licențiate: programul statistic SPSS 21 și programul Microsoft Office 2013.

✓ *Obținerea datelor în mod legal, consimțământul informat al subiecților și confidențialitatea datelor.*

Datele pentru completarea check-list-urilor vor fi obținute de pe site-urile entităților care au calitatea de subiecți (vezi subcapitolul 4.5) în studiul nostru și de pe site-ul Bursei de Valori București (www.bvb.ro). Fiind vorba despre caracterul public al datelor nu a fost necesar consimțământul informat al entităților.

PREZENTAREA SINTETICĂ A CAPITOLELOR TEZEI DE DOCTORAT

În cadrul primului capitol „*Repere privind evoluția contabilității românești*” am făcut recurs la istoria contabilității românești, am analizat momentele importante din evoluția acesteia, de la origini până în prezent, marcând principalele caracteristici, progrese și regrese, precum și noile tendințe în domeniu.

Cercetarea s-a desfășurat pe parcursul a cinci subcapitole grupate în așa fel încât să surprindă următoarele momente: de la origini până în 1908, perioada 1908-1948, etapa 1949-1989, 1990- 2005 și 2006-până în prezent. În realizarea acestei periodizări, am avut în vedere, principalele caracteristici care au marcat evoluția contabilității noastre: prima periodizare este caracterizată de preluări de lucrări și practici contabile din străinătate, în principal din țările cu care România avea relații, fie comerciale, fie culturale. Deși, pe teritoriul României, primele însemnări legate de existența unor forme de contabilitate, într-adevăr puține, datează încă din perioada Daciei, odată cu exploatarea minelor de aur de către romani, după întemeierea Țărilor Române (Moldova, Țara Românească și Transilvania), viața economică se dezvoltă, iau naștere orașe cu o bogată activitate comercială. Astfel că, despre o contabilitate reglementată se poate vorbi odată cu aplicarea Regulamentelor organice din 1831 și 1832, apărute după Pacea de la Adrianopol din 1829, când, în Țara Românească și Moldova încep să se contureze primele

³ Enăchescu C., (2007), *Tratat de teoria cercetării științifice*, Editura Polirom, Iași, Ediția a 2-a, p.424

⁴ <https://dexonline.ro/definitie/integritate>, pagină accesată în data de 8 august 2015

forme ale unei economii moderne. Este vorba despre organizarea contabilității publice, ca urmare a separării bugetului și finanțele statului de cele ale domnitorului.

Cea de-a doua periodizare se caracterizează prin apariția primelor eforturi de autohtonizare a unui model contabil românesc, prin înființarea primei instituții de învățământ superior economic, prin înființarea în 1913 a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale, care, în 1930 devine universitate.

Fiind o perioadă de maximă dezvoltare economică, în România interbelică au apărut cei mai mari promotori ai școlii românești de contabilitate. Dintre numele marcante care au contribuit la dezvoltarea literaturii contabile din această perioadă amintim: M.I.Mihăilescu, Grigore Trancu Iași, Spiridon Iacobescu, Vasile M.Ioachim, Dumitru Voina, Ion Evian, Ștefan Dumitrescu.

Motivația pentru alegerea celorlalte trei periodizări este una istorică, în cadrul celei de-a treia perioade având loc transformarea contabilității românești într-un instrument de control aflat la îndemâna statului, în timp ce în cadrul celei de-a patra și a cincea etapă a avut loc conectarea la tendințele internaționale.

Dar, evenimentul cel mai important în momentul de față îl reprezintă apariția reglementărilor contabile conforme cu Directiva 2013/34/UE. De această dată schimbările sunt majore. În ceea ce privește adoptarea IFRS/IAS, acest proces a fost realizat treptat. Suntem de aceeași opinie cu Ionașcu et al.⁵ care, consideră că există două etape în procesul de adoptare a standardelor internaționale: o etapă de aplicare voluntară a IFRS/IAS și o etapă de aplicare obligatorie.

Structurat în trei subcapitole, în cadrul celui de-al doilea capitol „*Armonizarea contabilă în contextul globalizării*” am abordat tema *globalizării* (din punctul de vedere al definirii termenului, dar și al evoluției fenomenului, după care ne oprim asupra globalizării economice, promotorul globalizării contabile), *armonizării* și *conformității contabile*. Ne-am oprit atenția asupra globalizării deoarece, la sfârșitul secolului XX și începutul secolului XXI, acest fenomen a atins cote fără precedent, fie că este vorba despre globalizare economică (inclusiv contabilă), geografică sau culturală. În domeniul contabil, globalizarea s-a manifestat prin adoptarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară la nivel internațional, cunoscute sub denumirea de IFRS/IAS, care, pentru cele mai multe companii, a determinat modificări în poziția financiară, precum și în rezultatul global. Scopul abordării acestui subiect este de a anticipa răspunsul contabilității prin armonizare, conformitate și convergență la globalizarea afacerilor.

Astfel, începând cu a doua jumătate a secolului XX, armonizarea contabilă internațională a reprezentat preocuparea principală atât pentru profesioniștii contabili cât și pentru mediul academic. Pentru început, considerăm că acest subiect poate fi abordat din punct de vedere terminologic. A armoniza înseamnă „a pune în armonie”, „a pune în concordanță”, „a pune de acord”. Termenul de armonie provine din cuvântul grecesc „harmonia”, care, din punctul de vedere al contabilității, presupune „o acțiune și efectul său de a aduce în consonanță sau de a respinge diferite abordări sau concepții ale contabilității la scară internațională, care urmează să fie îndeplinite pentru același scop”.⁶

---

⁵ Ionașcu M., Ionașcu I., Săcărin M., Minu M., *IFRS adoption in developing countries: the case of Romania*, Accounting and Management Information Systems, vol.13, nr.2, 2014, pp. 311-350

⁶ Uceda J.L., *Armonización contable internacional. Implicaciones de la estrategia de la Comisión Europea en España*, teză de doctorat susținută în aprilie 2000 la Universitatea Autonomă din Madrid, p.13

În literatura națională, pornind de la sensul prezentat mai sus, la baza armonizării contabile se află „punerea în acord a reglementărilor contabile existente la nivel internațional sau a acelor existente în cadrul diverselor sisteme contabile naționale”⁷.

În literatura de specialitate sunt abordate două tipuri de armonizare: *armonizare legală sau formală* (de jure) și *armonizare materială* (de facto). *Armonizarea legală sau de jure* se referă la armonizarea standardelor contabile, la modul în care standardele contabile sunt scrise. Deducem ușor că această activitate comportă un nivel de complexitate ridicat, ceea ce a atras atenția cercetătorilor. *Armonizarea materială sau de facto* se referă la armonizarea practicilor contabile.

Având în vedere că procesul de armonizare contabilă internațională pornește de la diversitatea sistemelor contabile, am definit termenul de sistem contabil, am prezentat principalele diferențe și surse ale diferențelor dintre sistemele contabile. Analiza deosebirilor și asemănarilor dintre practicile contabile au pus bazele clasificării contabile internaționale, subiect tratat în cadrul acestui capitol.

La nivel european, armonizarea s-a realizat prin intermediul Directivelor, prin elaborarea de norme proprii *conforme* cu normele europene.

La nivel internațional există trei referențiale de contabilitate: internațional (IFRS/IAS), american (US GAAP) și european (Directiva 2013/34/UE). După o scurtă prezentare a evoluției istorice a Directivelor Europene și a IFRS/IAS, în capitolul trei **„Referențiale contabile în contextul convergenței internaționale”** am prezentat conceptul de convergență, stadiul actual al programului de convergență dintre referențialul internațional și american, precum și un studiu comparativ privind cadrul conceptual de raportare financiară și al situațiilor financiare din perspectiva celor două modele.

Trecerea de la armonizare la convergență s-a manifestat la nivel internațional, în momentul în care s-a ajuns la concluzia că, armonizarea și-a epuizat toate resursele de perfecționare.⁸ Convergența contabilă internațională reprezintă „cea mai vie și mai actuală formă de manifestare a globalizării în plan contabil”⁹, ca urmare, în primii ani de la înființarea sa, IASB a îndeplinit trei sarcini majore¹⁰: construirea unei platforme stabile, care să conțină standarde performante, realizarea unui cadru puternic pentru realizarea convergenței standardelor naționale cu standardele internaționale, realizarea unui cadru flexibil care să asigure convergența standardelor internaționale IFRS/IAS cu cele americane US GAAP. Astfel, „comunitatea internațională de contabilitate, prin intermediul proiectului de convergență, a întreprins sarcina costisitoare de revizuire a standardelor de contabilitate actuale.”¹¹ În acest sens, IASB și FASB au lucrat împreună pentru a realiza convergența dintre IFRS/IAS-uri și US GAAP-uri.

Pornind de la obiectivul exprimat de IASB și FASB în Memorandumul de Înțelegere, putem afirma că prin convergența contabilă se înțelege „procesul prin care se urmărește

---

⁷ Mustață R.V., *Sisteme de măsurare a armonizării și diversității contabile-între necesitate și spontaneitate*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2008, p.56

⁸ Petriș R., *Armonizarea și convergența contabilității românești*, The USV Annals of Economics and Public Administration, nr.5, 2005, pp. 23-26

⁹ Gorgan C., *Convergența contabilă internațională. Implicații asupra raportării financiare*, Editura ASE, București, 2013, p.44

¹⁰ Feleagă L., Feleagă N., *Convergențe contabile internaționale prin prisma aderării la Uniunea Europeană*, Economie teoretică și aplicată, 2006, pp.37-44

¹¹ Chand P., White M., *A critique of the influence of globalization and convergence of accounting standards in Fiji*, Critical Perspectives in Accounting, vol. 18, no. 5, 2007, pp. 605-622

*identificarea și eliminarea punctelor de dezacord dintre legislațiile contabile naționale, directivele europene și standardele internaționale de contabilitate, precum și diminuarea diferențelor care există între standardele americane de contabilitate și referențialul contabil al IASB*¹².

Legat de procesul de convergență, în România, inițial acesta a început prin elaborarea unor reglementări contabile proprii cât mai aproape de prevederile IFRS/IAS, pentru ca ulterior să se opteze pentru adoptarea standardelor. Ministerul Finanțelor Publice a optat pentru adoptarea treptată a IFRS/IAS, începând cu instituțiile de credit, continuând cu societățile listate BVB.

De asemenea, în cadrul acestui capitol, am analizat conformitatea contabilității românești cu Directivele europene, precum și convergența cu IFRS/IAS, prin realizarea unui chestionar la care au răspuns firme de audit și entități cu capital de stat.

Cei 36 de subiecți cuprinși în eșantion au răspuns la următoarele întrebări legate de conformitatea cu Directivele europene:

1. În ce măsură credeți că OMFP nr.1802/2014 pentru aprobarea reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale transpune Directiva 2013/34/UE?
2. Care considerați că sunt principalele domenii în care există neconcordanțe?
3. Care considerați că sunt principalele limite în transpunerea Directivei 2013/34/UE?

Am realizat acest chestionar, deoarece Ministerul Finanțelor Publice dorește să extindă aria de aplicabilitate a IFRS/IAS, promulgând în 2015, OMFP nr. 666 privind aplicarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, prin care, entitățile cu capital de stat nominalizate trebuie să întocmească începând cu exercițiile financiare 2016 și 2017 situații financiare în conformitate cu IFRS/IAS, cu caracter informativ, pentru ca, începând cu 2018, aceste standarde să fie adoptate.¹³ Astfel, cei 36 de respondenți au răspuns la următoarele întrebări:

1. Considerați că România ar trebui să-și păstreze reglementările naționale sau să adopte IFRS/IAS?
2. Considerați că mediul actual din România este adecvat pentru adoptarea IFRS/IAS?
3. Considerați că entitățile cu capital de stat ar trebui să adopte IFRS/IAS sau să raporteze conform normelor naționale?

---

¹² Horomnea E., *Dimensiuni științifice, sociale și spirituale în contabilitate*, Editura TipoMoldova, Iași, 2012, p.357

¹³ Acest ordin a fost elaborat la recomandările organismelor financiare internaționale (Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional), pentru promovarea transparenței și comparabilității situațiilor financiare întocmite de entitățile de interes public. Conform legii contabilității nr.81/1991, prin entități de interes public se înțelege: instituțiile de credit; instituțiile financiare nebancare, definite potrivit reglementărilor legale, înscrise în Registrul general; societățile de asigurare, asigurare-reasigurare și de reasigurare; entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private; societățile de servicii de investiții financiare, societățile de administrare a investițiilor și organismelor de plasament colectiv, autorizate/avizate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare; societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată; companiile și societățile naționale; persoanele juridice care aparțin unui grup de societăți și intră în perimetrul de consolidare de către o societate-mamă care aplică Standardele internaționale de raportare financiară (extras din Legea nr. 82(r4)/1991, CAPITOLUL IV, Art. 34). Directiva 2013/34/UE nominalizează în mod distinct entitățile de interes public: entitățile cotate, instituțiile de credit, întreprinderile de asigurare, dar și „entitățile desemnate de statele membre drept entități de interes public, de exemplu întreprinderile care au o relevanță semnificativă pentru public prin natura activității lor, dimensiunea sau numărul de salariați”. OMFP 1802/2014 definește entitățile de interes public societățile/companiile naționale, societățile cu capital integral sau majoritar de stat și regiile autonome.

4. Care sunt principalele dificultăți cu care considerați că se vor confrunta entitățile cu capital de stat în adoptarea IFRS/IAS?
5. Considerați că adoptarea IFRS/IAS va avea ca efect creșterea comparabilității rapoartelor financiare cu cele din alte țări?
6. Credeți că adoptarea IFRS/IAS de către entitățile cu capital de stat va influența decizia investitorilor?

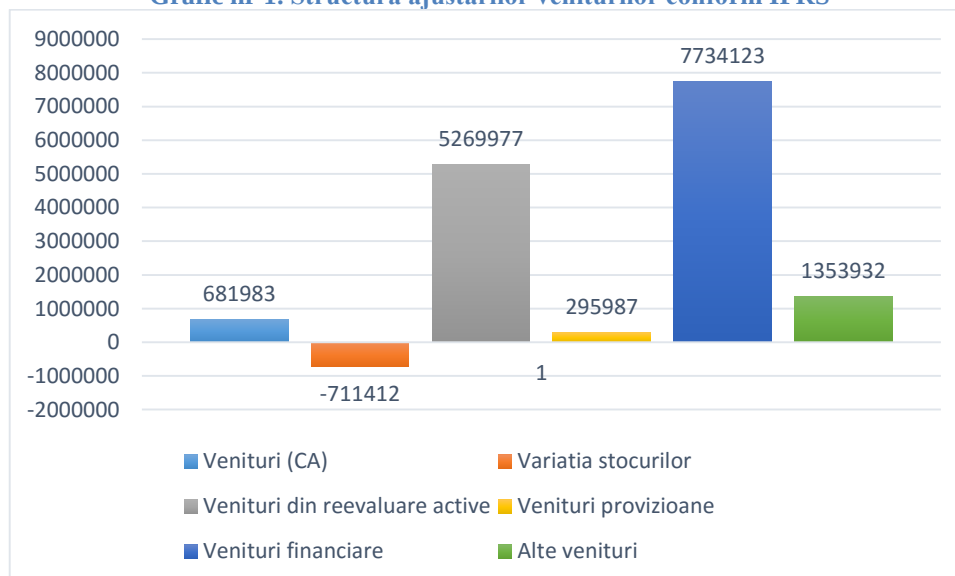
În capitolul patru, „**Analiza indicelui de prezentare a informațiilor financiare (disclosure index) din perspectiva Standardelor Internaționale de Raportare Financiară și a normelor naționale**”, am calculat și interpretat indicii de prezentare a informațiilor în cadrul raportărilor financiare a entităților românești listate BVB în conformitate cu cerințele IFRS/IAS, din perspectiva rezultatului global. Am început acest demers cu definirea termenului din limba engleză „disclosure”, care în limba română are mai multe semnificații.

După ce ne-am oprit asupra înțelesului cel mai apropiat de ceea ce vrem să cercetăm în această lucrare, am prezentat o recenzie a principalelor studii privind „disclosure index”. Am început cu prezentarea de informații în rapoartele anuale la nivel corporativ, după care ne-am concentrat asupra prezentărilor de informații financiare în conformitate cu IFRS/IAS, prin trecerea în revistă a principalelor studii în domeniu.

În subcapitolul patru, am analizat impactul aplicării Standardelor Internaționale de Raportare Financiară asupra rezultatului global pentru firmele listate BVB în anul 2012. În acest sens, am analizat contul de profit și pierdere din perspectiva normelor internaționale și naționale și a modului cum a influențat adoptarea IFRS/IAS veniturile și cheltuielile a 23 de entități românești cotate pe Bursa de Valori București (din totalul de 58 ce formează eșantionul pentru studiul nostru, deoarece doar aceste entități au prezentat situații comparative privind ajustările aplicate în conformitate cu IFRS/IAS).

Între veniturile stabilite în conformitate cu Ordinul 3055/2009 și veniturile stabilite în conformitate cu IFRS/IAS, observăm că nu există mari diferențe, acestea variind între -2,18 % și 4%.

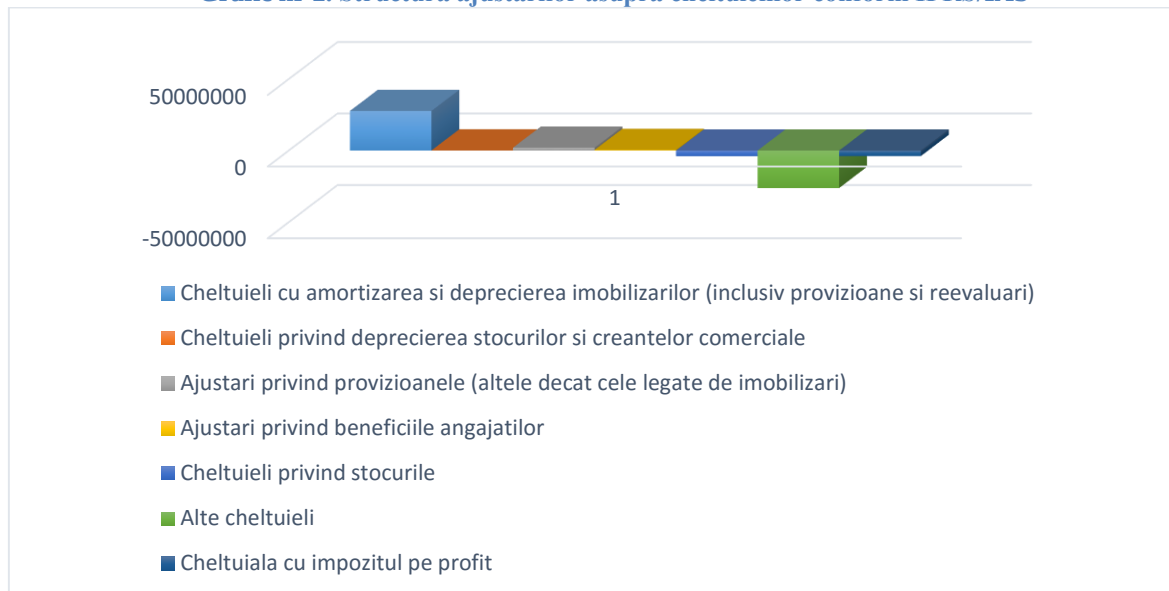
Grafic nr 1. Structura ajustărilor veniturilor conform IFRS

Sursa: prelucrare proprie

Impactul aplicării IFRS/IAS asupra cheltuielilor variază între -8,28% și 58,53%. Pentru majoritatea entităților, cheltuielile obținute după aplicarea ajustărilor conform normelor internaționale, nu diferă foarte mult. Excepția, în cazul eșantionului supus cercetării, o reprezintă SC IMPACT DEVELOPER SA, care după cum observăm are o creștere a cheltuielilor cu aproximativ 59%.

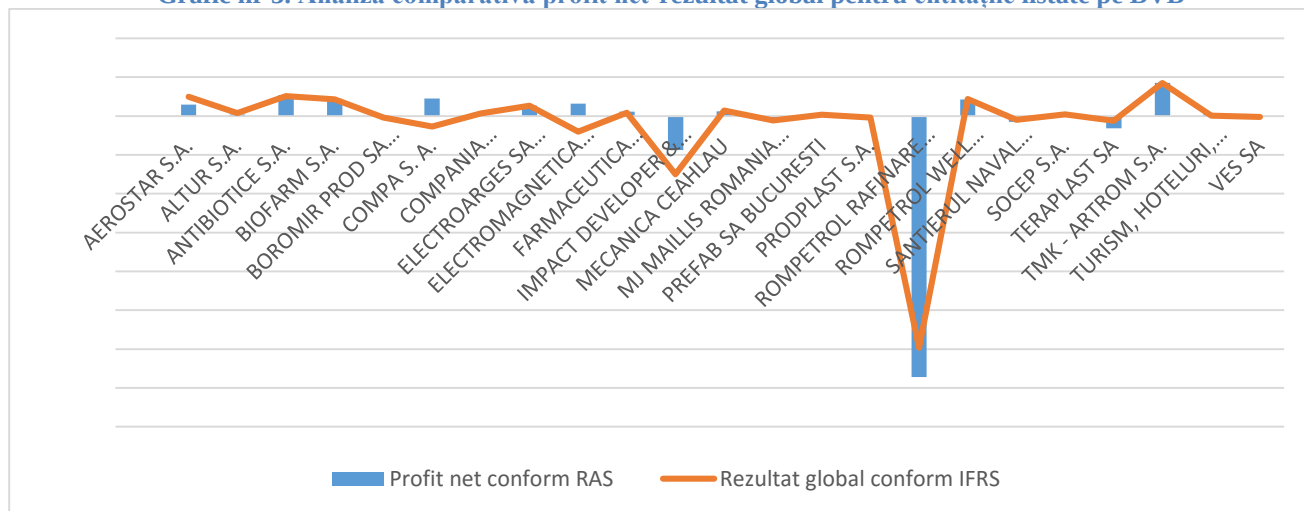
Grafic nr 2. Structura ajustărilor asupra cheltuielilor conform IFRS/IAS

Sursa: prelucrare proprie

Acestea s-au datorat aplicării următoarelor ajustări (conform informațiilor prezentate în note la situațiile financiare): ajustări în conformitate cu IAS 29 „Raportarea financiară în economii hiperinflaționiste”, ajustări în conformitate cu IAS 40 „Investiții imobiliare”, prin retratarea proprietăților imobiliare (terenuri și clădiri) și identificarea investițiilor imobiliare deținute în scopul închirierii sau creșterii lor ca valoare, impozitul amânat IAS 12 „Impozitul pe profit”.

Grafic nr 3. Analiză comparativă profit net-rezultat global pentru entitățile listate pe BVB

Sursa: prelucrare proprie

În continuare am realizat un studiu empiric privind gradul de conformitate a informațiilor financiare prezentate în rapoartele listate BVB, din perspectiva rezultatului global, în care am definit obiectivul, eșantionul, variabilele (dependente și independente) și ipotezele de cercetare după care, am testat ipotezele cu ajutorul programului statistic SPSS 21.

Obiectivul acestei cercetări ca constat în analiza nivelului de prezentare a informațiilor în conformitate cu IFRS/IAS privind rezultatul global din situațiile financiare anuale individuale întocmite de entitățile românești ca urmare a adoptării pentru prima dată a IFRS/IAS. Pentru atingerea obiectivului nostru, am studiat în primul rând literatura de specialitate pentru a determina stadiul cercetării în domeniul ales. În cadrul acesteia, sunt prezentate două abordări semnificativ diferite în ceea ce privește cercetarea contabilă privind conformitatea prezentării informațiilor, atât voluntare cât și obligatorii. Prima abordare se bazează în principal pe transmiterea formularelor chestionar la un număr de companii¹⁴. A doua abordare se bazează pe asocierea dintre un indice de prezentare și anumite caracteristici ferme. Pentru cercetarea noastră vom utiliza cea de-a doua abordare, definită în statistică ca fiind o analiză de dependență, în sensul că, o variabilă sau un set de variabile sunt identificate ca variabilă dependentă și care să fie explicată prin alte variabile cunoscute ca variabile independente.

Eșantionul pentru realizarea acestui studiu de caz este constituit din 58 de entități listate la Bursa de Valori București din categoria I și II, care au întocmit pentru prima dată situații financiare conform IFRS/IAS în anul de 2012. Dintr-un număr total de 68 de entități au fost eliminate: două entități care nu au întocmit situații conform IFRS/IAS, iar opt entități sunt în insolvență.

Tabel nr 1. Eșantionul utilizat în studiul de caz privind indicele de prezentare a informațiilor în conformitate cu IFRS/IAS

Nr.crt	Simbol	Denumire	Categorie
1	ARS	AEROSTAR S.A.	II
2	ALT	ALTUR S.A.	II
3	ALU	ALUMIL ROM INDUSTRY S.A.	II
4	AMO	AMONIL S.A.	II
5	ATB	ANTIBIOTICE S.A.	I
6	ARM	ARMATURA S.A.	II
7	ARTE	ARTEGO S.A. Tg. Jiu	II
8	BRM	BERMAS S.A.	II
9	BIO	BIOFARM S.A.	I
10	SPCU	BOROMIR PROD S.A. BUZĂU (SPICUL)	II
11	TEL	C.N.T.E.E. TRANSELECTRICA	I
12	CBC	CARBOCHIM S.A.	II
13	BCM	CASA DE BUCOVINA-CLUB DE MUNTE	II
14	CEON	CEMACON S.A. CLUJ-NAPOCA	II
15	CMCM	COMCM S.A. CONSTANȚA	II
16	CMF	COMELF S.A.	II
17	CMP	COMP A. S. A.	II
18	ENP	COMPANIA ENERGOPETROL S.A.	II
19	COMI	CONDMAG S.A.	II
20	DAFR	DAFORA S.A.	II
21	ELJ	ELECTROAPARATAJ S.A.	II
22	ELGS	ELECTROARGES S.A. CURTEA DE ARGES	II
23	ELMA	ELECTROMAGNETICA S.A. BUCUREȘTI	I
24	EPT	ELECTROPOTERE S.A.	II

¹⁴ Printre cercetătorii care au abordat prima variantă pot fi amintiți: Buzby (1974), Firth (1978), Chandra (1974)

25	RMAH	FARMACEUTICA REMEDIA S.A.	II
26	ECT	GRUPUL INDUSTRIAL ELECTROCONTACT S.A.	II
27	IMP	IMPACT DEVELOPER & CONTRACTOR S.A.	I
28	MECF	MECANICA CEAHLĂU	II
29	MEF	MEFIN S.A.	II
30	MJM	MJ MAILLIS ROMANIA S.A.	II
31	OIL	OIL TERMINAL S.A.	I
32	SNP	OMV PETROM S.A.	I
33	PEI	PETROLEXPORTIMPORT S.A.	II
34	PREH	PREFAB SA BUCUREȘTI	I
35	PPL	PRODPLAST S.A.	II
36	RTRA	RETRASIB S.A. SIBIU	II
37	ROCE	ROMCARBON S.A. BUZĂU	II
38	RRC	ROMPETROL RAFINARE S.A.	II
39	PTR	ROMPETROL WELL SERVICES S.A.	II
40	RPH	ROPHARMA S.A. BRASOV	I
41	TGN	S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.	I
42	SNO	ȘANTIERUL NAVAL ORSOVA S.A.	II
43	STZ	SINTEZA S.A.	II
44	SRT	SIRETUL PASCANI S.A.	II
45	SOCP	SOCEP S.A.	I
46	STIB	STIROM S.A. București	II
47	TRP	TERAPLAST S.A.	II
48	ART	TMK - ARTROM S.A.	II
49	COTR	TRANSILVANIA CONSTRUCTII S.A.	II
50	TBM	TURBOMECANICA S.A.	I
51	TUFE	TURISM FELIX S.A. BĂILE FELIX	II
52	EFO	TURISM, HOTELURI, RESTAURANTE MAREA NEAGRA S.A.	II
53	UAM	UAMT S.A.	II
54	UZT	UZTEL S.A.	II
55	VESY	VES S.A.	II
56	APC	voestalpine VAE APCAROM S.A.	II
57	VNC	VRANCART S.A.	II
58	SCD	ZENTIVA S.A.	II

În cadrul acestui studiu, variabila **dependentă** este indicele de prezentare a informațiilor în conformitate cu IFRS/IAS, calculat după:

- metoda indicelui parțial neponderat (PC)

$$PC_j = \frac{\sum_{i=1} X_i}{R_j}$$

unde:

PC_j = total scor de conformitate pentru fiecare companie, $0 \leq PC_j \leq 1$

X_i = nivelul de conformitate pentru fiecare standard

R_j = reprezintă numărul total de standarde aplicabile pentru fiecare companie j,

- și
- metoda indicelui dihotomic neponderat (CS).

$$CS_j = \frac{\sum_{i=1}^m d_i}{\sum_{i=1}^n d_i}$$

unde:

CS_j = total scor de conformitate pentru fiecare companie, $0 \leq CS_j \leq 1$

$\sum_{i=1}^m d_i$ = numărul total de itemi prezentați de companie j, $m \leq n$

$\sum_{i=1}^n d_i$ = numărul total de itemi aplicabili de către compania j și care se așteaptă a fi prezentați

Indicele de prezentare a informațiilor de conformitate cu IFRS/IAS a fost obținut prin aplicarea unor check-list-uri construite după modelul elaborat de Ernst&Young pentru situațiile financiare aferente anului 2012 asupra următoarelor standarde internaționale de raportare financiară: *IFRS 1- Adoptarea pentru prima dată a IFRS, IAS 1- Prezentarea situațiilor financiare, IAS 2- Stocuri, IAS 12- Impozitul pe profit, IAS 16- Imobilizări corporale, IAS 18- Venituri, IAS 29- Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste, IAS 36- Deprecierea activelor, IAS 38- Imobilizări necorporale, IAS 40- Investiții imobiliare.*

Tabel nr 2. Numărul de itemi utilizați în studiul de caz

Standard	Denumire standard	Nr.itemi
IFRS 1	Adoptarea pentru prima dată a IFRS	28
IAS 1	Prezentarea situațiilor financiare	65
IAS 2	Stocuri	8
IAS 12	Impozitul pe profit	30
IAS 16	Imobilizări corporale	21
IAS 18	Venituri	7
IAS 29	Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste	5
IAS 36	Deprecierea activelor	39
IAS 38	Imobilizări necorporale	26
IAS 40	Investiții imobiliare	40
	Total	269

Sursa: prelucrare proprie

Variabilele independente pot fi clasificate în trei categorii¹⁵: variabile legate de structură, cum ar fi dimensiunea firmei și levierul, variabile legate de piață, cum ar fi sectorul de activitate și dimensiunea firmei de audit și variabile legate de performanță, cum ar fi de lichiditate și marja de profit.

¹⁵ Alsaeed K., *The association between firm-specific characteristics and disclosure. The case of Saudi Arabia*, Managerial Auditing Journal, vol. 21, nr.5, 2006, pp. 476-496

Categoria de listare

Pe piața Bursa de Valori din București sunt trei categorii de listare: I, II și III. La aceasta se adaugă și entitățile nelistate. În studiul nostru, au fost eliminate firmele din categoria III și cele nelistate. În prelucrarea datelor am folosit următoarea notație pentru categoria de listare: 1=categoria de listare 1 și 2=categoria de listare 2. Această variabilă este una dintre cele mai utilizate în studiile de cercetare a indicelui de prezentare a informațiilor financiare, fie că este vorba de calcul al indicelui la nivel corporativ sau de conformitate cu IFRS/IAS.

Mărimea companiei

Această variabilă este una dintre cele mai utilizate în studiile de cercetare a indicelui de prezentare a informațiilor financiare, fie că este vorba de calcul al indicelui la nivel corporativ sau de conformitate cu IFRS/IAS. Cele mai multe studii au arătat că mărimea companiei este direct asociată cu un grad ridicat al indicelui de prezentare. O explicație în acest sens este că entitățile mari întreprind mai multe activități și au un impact mai mare asupra societății. O altă explicație ar fi aceea că firmele mari sunt de asemenea supuse unui control mai mare, ceea ce impune o presiune mai mare în prezentarea informațiilor.¹⁶ În studiu nostru, am folosit doi indicatori, utilizați frecvent în studiile empirice, exponenți ai mărimii companiei: cifra de afaceri și total active.

Profitabilitatea

Ca și variabila independentă privind mărimea companiei, profitabilitatea (ROE) este una dintre cele mai utilizate variabile. Studiile anterioare au arătat că nu există o dependență între profitabilitate și prezentarea de informații, iar alte studii nu includ această variabilă. „O posibilă explicație pentru o asociere pozitivă între indicele de prezentare a informațiilor și profitabilitate este aceea că managementul are libertatea și flexibilitatea de a întreprinde și dezvălui mai multe programe ample de responsabilitate socială către acționari. Profitabilitatea entităților prezintă informații sociale care demonstrează contribuția lor pentru societate”¹⁷

Tipul de auditor

Pentru Street și Gray¹⁸, tipul de auditor (dacă este vorba de o firmă de audit de talie internațională) este pozitiv asociat cu indicele de prezentare a informațiilor în conformitate cu cerințele IFRS. De asemenea, Palmer¹⁹ sesizează că nivelul de conformitate cu cerințele IFRS este mai mare atunci când compania este auditată de firme de audit internaționale, decât atunci când este auditată de firme mai mici. În studiul nostru, am folosit următoarea notație pentru tipul de auditor: 0= auditor intern și 1=auditor Big4.

Experiența în întocmirea situațiilor financiare consolidate

Experiența în întocmirea situațiilor financiare consolidate își pune amprenta asupra raportării financiare a entităților listate pe BVB. Am utilizat următoarea notație: 0=nu și 1=da.

Opinia auditorului

Considerăm că opinia auditorului privind concordanța rapoartelor financiare cu IFRS/IAS, poate reprezenta o variabilă care ar avea influență asupra indicelui de prezentare a

---

¹⁶ Citat din Haniffa R.M., Cooke T.E., *The impact of culture and governance on corporate social reporting*, Journal of Accounting and Public Policy, vol.24, pp.401-402

¹⁷ Haniffa R.M., Cooke T.E., (2005), *The impact of culture and governance on corporate social reporting*, Journal of Accounting and Public Policy, vol.24, p. 391-430

¹⁸ Street, D., Gray S.J., *Factors influencing the extent of corporate compliance with International Accounting Standards:summary of a research monograph*, Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, vol.11, no.1, 2002, pp.51-76

¹⁹ Palmer P.D., *Disclosure of the impacts of adopting Australian equivalents of International Financial Reporting Standards*, Accounting and Finance, nr.48, 2008, pp.847-870

informațiilor în conformitate cu IFRS/IAS. Am utilizat următoarea notație: 0=cu rezerve și 1=fără rezerve.

Structura acționariatului

În studiul nostru am luat în considerare ca variabilă independentă structura acționariatului: 0 = autohton, 1 = străin și 2 = mixt.

Sectorul de activitate

În literatura de specialitate există multe studii care au folosit sectorul de activitate ca variabilă independentă. O parte dintre acestea au evidențiat o relație între nivelul de informare și sectorul de activitate (Cooke²⁰ și Raffournier²¹). În schimb, alte studii nu au găsit nicio diferență între acestea (Watson et al.²²). În studiul nostru, am concentrat sectoarele de activitate ale entităților listate pe BVB, în patru categorii: 1 = activități prelucrătoare și furnizare de servicii, 2 = activități construcții și materiale de construcții, 3 = activități extractive și furnizare de servicii industriale, 4 = activități turistice.

Gradul de îndatorare

Este unul dintre cele mai utilizate variabile independente utilizate în studiul indicelui de prezentare a informațiilor în conformitate cu IFRS/IAS, mai ales în cazul unui nivel ridicat al datoriilor pe termen lung, deoarece se presupune că prezentarea de informații voluntare poate să reducă conflictele dintre creditori și acționari²³. Cu toate acestea, majoritatea studiilor au demonstrat că nu există o legătură directă între gradul de îndatorare și indicele de prezentare a informațiilor.

Vechimea pe piața bursieră

Participarea pe piața bursieră pe o perioadă îndelungată poate influența calitatea raportării financiare.

Activitatea de cercetare a presupus calculul indicelui de prezentare a informațiilor, atât după metoda indicelui dihotomic neponderat (CS), cât și după metoda indicelui parțial neponderat (PC) și prelucrarea acestora cu ajutorul programului statistic SPSS 21. Cercetarea noastră a arătat că indicele de prezentare a informațiilor în conformitate cu IFRS/IAS, din perspectiva rezultatului global, nu prezintă diferențe semnificative care ar putea influența rezultatele cercetării. Astfel, observăm că indicele de prezentare a informațiilor (atât după metoda PC, cât și după metoda CS), arată un nivel satisfăcător de conformitate cu IFRS/IAS, majoritatea entităților având un indice cuprins între 0,7-0,90.

Rezultatele studiului nostru au arătat că indicele de prezentare a informațiilor financiare în conformitate cu cerințele IFRS/IAS este influențat pozitiv de tipul de auditor (indicele de prezentare a informațiilor calculat după metoda PC) și structura acționariatului (indicele de prezentare a informațiilor calculat după metoda CS). Se menține paradigma conform căreia o firmă de talie internațională poate influența gradul de conformitate cu IFRS/IAS a situațiilor financiare, dar ceea ce am observat pe parcursul cercetării noastre, că și firmele mici de audit, autohtone, au devenit mai exigente.

---

²⁰ Cooke, T., *The impact of size, stock market listing and industry type on disclosure in the annual reports of Japanese listed corporations*, Accounting and Business Research, vol. 22, no. 87, 1992, pp. 229-237

²¹ Raffournier B., *The determinants of voluntary financial disclosures by Swiss listed companies*, European Accounting Review, vol.4, no.2, 1995, pp.261-278

²² Watson A., Shrive P., Marston, C., *Voluntary disclosure of accounting ratios in the UK*, British Accounting Review, vol. 34, no.4, pp. 289- 313

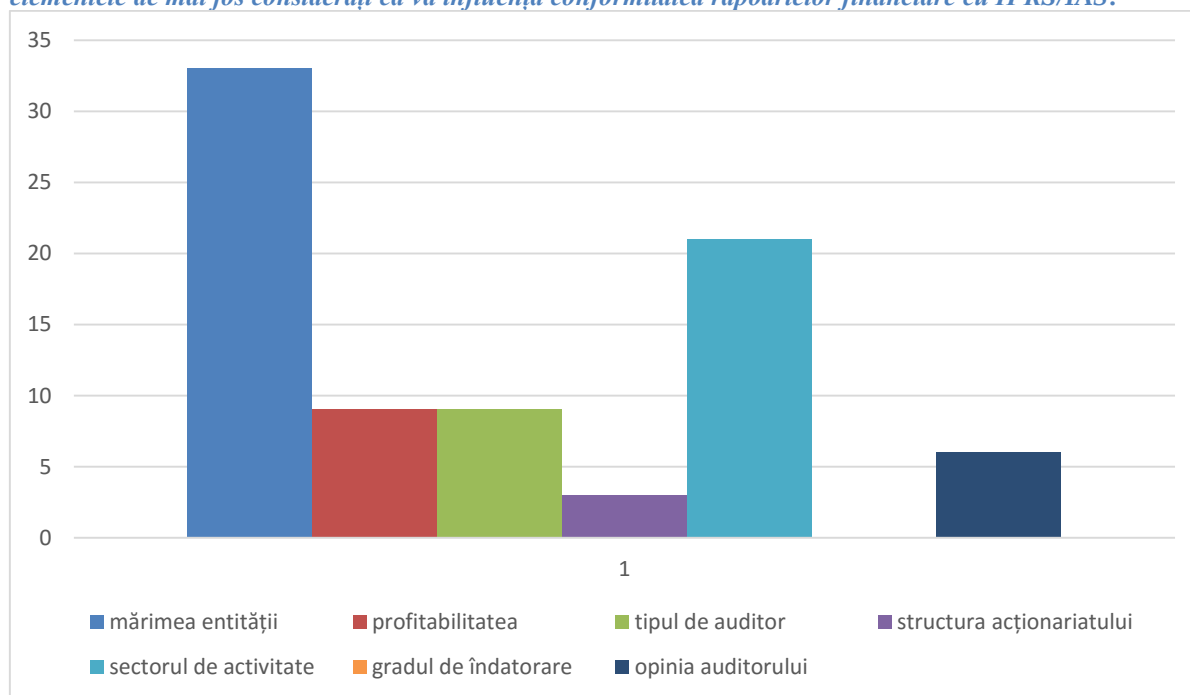
²³ Gutierrez Ponce H., Navallas Labat B., *Divulgacion voluntaria de informacion:estado de la cuestion*, www.partidadoble.es, no.195,2008, pp. 64-75

Mărimea firmei influențează parțial. Rezultatele au arătat că mărimea cifrei reprezentată prin cifra de afaceri influențează gradul de conformitate cu IFRS/IAS.

În schimb, categoria de listare, profitabilitatea, vechimea pe piața bursieră și experiența în întocmirea situațiilor financiare consolidate nu influențează indicele de prezentare a informațiilor în conformitate cu IFRS/IAS.

Pentru a verifica datele obținute prin metode statistice am aplicat un chestionar unui număr de 36 de respondenți (firme de audit și entități cu capital de stat).

Grafic nr 4: Graficul răspunsurilor respondenților cuprinși în chestionar la întrebarea: Care dintre elementele de mai jos considerați că va influența conformitatea rapoartelor financiare cu IFRS/IAS?

Sursa: prelucrare proprie

CONTRIBUȚII PROPRII, LIMITE ȘI DIRECȚII DE CERCETARE VIITOARE

Contribuțiile proprii ale acestei teze pot fi sintetizate astfel:

- am realizat din punct de vedere conceptual, o definiție proprie a noțiunii de convergență. În cadrul acestei definiții am inclus și sectorul public, deoarece IFRS/IAS –urile au fost extinse și asupra acestui domeniu, chiar dacă în acest moment, cu mai mult succes în țările anglo-saxone și cu mai puțin succes în celelalte.

- am realizat o analiză a modului de transpunere a Directivei 2013/34/UE în legislația românească;

Prin această analiză am scos în evidență modul în care a fost realizată transpunerea Directivei europene 2013/34/UE în norma românească. Pentru o imagine de ansamblu am prezentat comparativ categoriile de entități raportoare, principiile generale de raportare financiară, regulile de evaluare de bază, reguli de evaluare alternative. Având în vedere că norma românească este puternic influențată de IFRS/IAS, am evidențiat și aceste influențe din perspectiva cadrului general de raportare financiară, și anume caracteristicile calitative ale

informațiilor financiare. De asemenea, am prezentat influența IFRS/IAS din perspectiva tratamentelor contabile, fie că este vorba de revizuirea unora vechi, fie că este vorba de completarea altora sau chiar de introducerea de tratamente contabile noi.

- realizarea unui studiu privind opinia firmelor de audit și a entităților cu capital de stat despre conformitatea legislației românești în domeniul contabil cu Directiva 2013/34/UE, precum și domeniile în care există neconcordanță, precum și principalele limite;

În acest caz, am folosit ca instrument de cercetare chestionarul și am observat că cea mai mare parte a respondenților consideră că legislația românească transpune într-o mare măsură Directiva 2013/34/UE, discordanțe existând în maniera de transpunere a Directivei europene 2013/34/UE în corespondență cu specificul nostru, fiscalitatea fiind considerată principalul „inamic”.

- realizarea unui studiu privind opinia firmelor de audit și a entităților cu capital de stat despre extinderea IFRS/IAS-urilor;

Am observat că deși o mare parte a respondenților au fost de acord că da, IFRS/IAS ar trebui adoptate, totuși mare majoritate consideră că mediul românesc încă nu este pregătit și că entitățile cu capital de stat ar trebui să raporteze conform normelor naționale. Aceste rezultate ne ajută să înțelegem că mediul contabil românesc încă este reticent atunci când e vorba de IFRS/IAS, considerând că înțelegerea standardelor și lipsa personalului calificat în acest sens ar fi principalele dificultăți. IFRS/IAS-urile fiind construite după modelul anglo-saxon de contabilitate se adaptează mai greu după modelul nostru continental, factorul cultural punându-și amprenta asupra procesului de convergență internațională.

- recenzia literaturii de specialitate privind studiile empirice în domeniul prezentărilor de informații în rapoartele financiare în conformitate cu IFRS/IAS;

În cadrul acestui capitol am realizat o recenzie a literaturii de specialitate ca rezultat al analizei proprii a studiilor în domeniul de cercetare ales.

- studiul impactului aplicării IFRS/IAS asupra rezultatului global al entităților listate pe BVB;

În cadrul acestui subcapitol, am realizat o cercetare privind impactul pe care l-a avut aplicarea IFRS/IAS asupra rezultatului global al entităților listate BVB. Cercetarea s-a concretizat în analiza ajustărilor aplicate asupra veniturilor și cheltuielilor obținute în conformitate cu normele românești pentru aceste entități.

De asemenea, cercetarea noastră s-a extins asupra analizei structurii rezultatului global pentru aceste entități supuse cercetării noastre, în special asupra altor elemente ale rezultatului global.

- calculul indicelui de prezentare a informațiilor după cele două metode de calcul consacrate ca și paradigme în literatura contabilă internațională;

Indicele de prezentare a informațiilor în conformitate cu IFRS/IAS fost obținut prin aplicarea check-list-urilor asupra a zece standarde internaționale care au influențat rezultatul global al entităților românești listate BVB. Pentru a aduce un element de originalitate lucrării, am calculat acest indice prin două metode: metoda indicelui parțial neponderat și metoda indicelui dihotomic neponderat.

- extinderea ariei de cercetare asupra unui număr mai mare de IFRS/IAS;

Indicele de prezentare a informațiilor în conformitate cu IFRS/IAS a fost calculat pentru un număr de 10 standarde, prin aplicarea cărora a fost influențat rezultatul global în particular și calitatea raportărilor financiare în general.

- extinderea numărului de variabile independente;

Pentru a imprima o notă de originalitate acestei teze de doctorat am extins numărul de variabile independente. Pe lângă variabilele clasice (categoria de listare, mărimea firmei, profitabilitatea, tipul de auditor, sectorul de activitate) am adăugat și alte variabile noi (experiența în întocmirea situațiilor financiare, vechimea pe piața bursieră).

- obținerea de noi rezultate privind existența corelațiilor între variabila dependentă și variabilele independente.

În urma aplicării metodelor statistice am obținut rezultate care diferă de alte studii.

Limite și direcții de cercetare viitoare

Principala limită în realizarea demersului nostru științific, o reprezintă numărul mic de subiecți (numărul mic de entități listate) și respondenți (firme de audit și entități cu capital de stat care au răspuns la chestionar). De asemenea, o altă limită a constat în gruparea sectorului de activitate, entitățile listate activând în diverse domenii. Inițial am identificat 16 domenii de activitate: industria chimică, industria farmaceutică, industria alimentară, turism, industria petrolieră, industria constructoare de mașini, industria metalurgică, industria textilă, industria construcțiilor și a materialelor pentru construcții, industria gazelor naturale, industria de mașini și aparate, industria energetică, industria aeronautică, industria maselor plastice, industria prelucrătoare, industria portuară.

Ulterior le-am asociat în patru grupuri de activități: activități prelucrătoare și furnizare de servicii, activități construcții și materiale de construcții, activități extractive și furnizare de servicii industriale și activități turistice, în speranța că ar fi putut influența gradul de conformitate. Din păcate, nu am reușit să realizăm o grupare mai omogenă pentru a putea avea un rezultat pozitiv și care să confirme și rezultatul obținut prin chestionar.

O altă limită este reprezentată perioada scurtă supusă cercetării, dar obiectivul nostru a fost să surprindem doar gradul de conformitate a raportărilor financiare la momentul adoptării lor și modul cum a influențat rezultatul global. La acestea se adaugă și subiectivitatea cercetătorului privind stabilirea îndeplinirii sau neîndeplinirii unor cerințe prevăzute în checklist necesar pentru calculul indicelui.

Am încercat să compensăm aceste insuficiențe prin extinderea numărului de IFRS/IAS-uri supuse studiului, pe de o parte, iar pe de altă parte prin utilizarea celor două metode de calcul al indicelui de prezentare a informațiilor și analiza lor comună.

În ceea ce privește direcțiile de cercetare viitoare, acestea vor urmări:

- analiza modului de prezentare a informațiilor financiare în conformitate cu cerințele IFRS/IAS și pentru perioadele următoare;
- creșterea numărului de entități listate supus cercetării empirice, în speranța că Bursa de Valori București se va dezvolta și vor fi admise mult mai multe entități;
- efectuarea studiului și pentru entitățile cu capital de stat, ca urmare a extinderii aplicării IFRS/IAS;
- efectuarea studiului și pentru entitățile care aplică reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aprobate prin OMFP nr. 1802/2014, având în vedere că în conformitate cu noile reglementări nu se mai prevăd modele de note la situațiile financiare ci cerințe;
- extinderea studiului prin creșterea ariei de investigare, nu numai a impactului asupra rezultatului global, ci și asupra altor elemente cuprinse în situațiile financiare, pe de o parte, și la alte Standarde Internaționale de Raportare Financiară, pe de altă parte;
- identificarea de noi variabile independente, care vor influența indicele de prezentare a informațiilor financiare.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Cărți de specialitate

1. Aerts W., Walton P., *Global Financial Accounting and Reporting: Principles and Analysis*, Cengage Learning, 2013;
2. Alexander D., Nobes C., *Financial Accounting. An International Introduction*, Prentice Hall, 2010;
3. Alexander D., Archer S., *Miller European Accounting Guide*, Aspen Publishers, 2003;
4. Alexander D., Archer S., *Miller International Accounting/Financial Reporting Standards Guide*, Aspen Publishers, 2004;
5. Andone I., Georgescu I.C., Toma C., *Metodologia cercetării în contabilitate*, Editura Tehnopress, Iași, 2011;
6. Anghel L., Dinu M., *Globalizarea Afacerilor*, Tritonic, București, 2014;
7. Belkaoui R.A., *Accounting Theory*, Cengage Learning EMEA, Hampshire, 2004;
8. Belkaoui R.A., Kahl A., *Corporate Financial Disclosure in Canada*, Canadian Certified General Accountants Association, Vancouver, 1978;
9. Belverd E., Needles Jr., Marian P., *International Financial Reporting Standards: An introduction*, South Western, 2011;
10. Bogdan V., *Armonizarea contabilă internațională*, Editura Economică, București, 2004;
11. Bran F., Ioan I., *Globalizarea și mediul*, Editura Universitară, București, 2009;
12. Calu D.A., *Istorie și dezvoltare privind contabilitatea din România*, Editura Economică, 2005;
13. CECCAR, *Ghid practic de aplicare a Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene aprobate prin OMFP nr. 3055/2009*, Editura CECCAR, București, 2010;
14. CECCAR, *Ghid practic de aplicare a reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aprobate prin OMFP nr.1802/2014*, Editura CECCAR, 2015;
15. Choi F., Meeh G., *International Accounting*, Prentice Hall, 2011;
16. Colasse B., *Encyclopédie de Comptabilité, Contrôle de Gestion et Audit*, Economica, Paris, 2009;
17. Colasse B., *Introducere în contabilitate*, Editura TipoMoldova, Iași, 2011;
18. Colmant B., Michel P.A., Tondeur H., *Les normes IAS-IFRS, une nouvelle comptabilité financière*, Pearson France, 2013;
19. Dehesa G., *Comprender la globalización*, Alianza editorial, Madrid, 2007;
20. Demetrescu G., *Istoria critică a literaturii contabile din România*, vol.1, Editura Socec, București, 1947;
21. Dinu M., *Economia de dicționar. Exerciții de îndemânare epistemică*, Editura Economică, București, 2010;
22. Dobroțeanu L., *Geneză și viitor în contabilitate*, Editura Economică, București, 2005;
23. Douplik T., Perera H., *Contabilidad internacional*, McGraw-Hill Interamericana, 2007;
24. Douplik T., Perera H., *International Accounting*, McGraw-Hill Irwin, 2012;
25. Elewod W., (2010), *The No-Nonsense Guide to Globalization*, NewInternationalist Publication Ltd., 2010;
26. Enăchescu C., *Tratat de teoria cercetării științifice*, Editura Polirom, Iași, 2007;
27. Fekete S., *Cercetare conceptuală și empirică privind raportările financiare din România și Ungaria. Convergență și conformitate cu IFRS*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2009;

28. Feleagă N., *Sisteme contabile comparate – contabilitățile anglo-saxone*, vol.I, ediția a II-a, Editura Economică, București, 1999;
29. Feleagă N., *Sisteme contabile comparate - Normele contabile internaționale*, vol.II, ediția a II-a, Editura Economică, București, 2000;
30. Florea L., *Globalizare și securitate economică*, Editura Lumen, Iași, 2007;
31. Frieden J.A., *Capitalismo global. El transfondo economico de la historia del siglo XX*, Critica, Barcelona, 2007;
32. Godfrey J.M., Chalmers K., *Globalisation of Accounting Standards*, Edward Elgar Limited, 2007;
33. Gonzalo Angulo J.A., Tenant K., Riquelme Alvarado M., Royano Muro L., *El camino hacia la convergencia. Comparacion y analisis critico entre la normativa contable internacional (NIC/NIIF) y la estadounidense*, Editura Edisofer S.L., Madrid, 2013;
34. Gorgan C., *Convergența contabilă internațională. Implicații asupra raportării financiare*, Editura ASE, București, 2013;
35. Gray S.J., *International Accounting and Transnational Decisions*, Butterworths &Co. (Publishers) Ltd, 1983;
36. Hair J.F Jr., Anderson R.E., Tatham R.L., Black W.C., *Analisis multivariante*, 5a Edicion, Pearson Prentice Hall, Madrid, 2007;
37. Heidhues E., Patel C., *Globalisation and Contextual Factors in Accounting: The case of Germany*, Emerald Group Publishing, 2012;
38. Herrera J.J.D., *Estrategia y economia de la empresa multinacional*, Ediciones Piramide, Madrid, 2001;
39. Hlaciuc, E., Mateș D., Petriș R., Cotleț D., Avram M., *Normalizarea informației contabile în România*, Editura Cartier, Chișinău, 2008;
40. Hofstede G., Hofstede G.J., Minkov M., *Culturi și organizații. Softul mintal. Cooperarea interculturală și importanța ei pentru supraviețuire*, Editura Humanitas, București, 2012;
41. Holzer H.P., *International Accounting*, Harper &Row Publishers, New York, 1984;
42. Horomnea E., *Dimensiuni științifice, sociale și spirituale în contabilitate*, Editura TipoMoldova, Iași, 2012;
43. Iammarino S., McCann P., *Multinationals and Economic Geography*, Edward Elgar Publishing Limited, 2013;
44. Ionașcu M., Ionașcu I., Săcărin M., Minu M., *IFRS Adoption in Developing Countries: the Case of Romania*, Accounting and Management Information Systems, vol.13, nr.2, 2014;
45. Iqbal M., Melcher T., Ehmallah A., *International Accounting. A Global Perspective*, International Thomson Publishing, 1997;
46. Jaba E., Grama A., *Analiza statistică cu SPSS sub Windows*, Editura Polirom, Iași, 2004;
47. Kieso D.E., Weygandt J.J., Warfield T.D., *Intermediate Accounting*, John Wiley & Sons Inc., 2012;
48. Labăr A.V., *SPSS pentru științele educației*, Editura Polirom, Iași, 2008;
49. Lainez Gadea J.A. (coord.), *Manual de contabilidad internacional*, Ediciones Piramide, Madrid, 2001;
50. Maillet-Baudriet C., Le Manh A., *Les normes comptables internationales IAS-IFRS*, Paris Foucher, 2007;
51. Marshall D.H., McManus W.W., Viele D.F., *Accounting, What the Numbers Mean*, McGraw-Hill Irwin, 2014;
52. Mateș D. (coord.), *Contabilitate financiară conformă cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene*, Editura Gutenberg, Arad, 2010;

53. Mateș D., Hlaciuc E., Grosu V., *La valutazione delle principali voci dell'attivo di bilancio secondo i principi contabili nazionali e internazionali IAS/IFRS*, Monte Università Parma, 2009;
54. McQueen R., Knussen C., *Metode de cercetare în științele sociale*, Institutul European, Iași, 2006;
55. Mustață R.V., *Sisteme de măsurare a armonizării și diversității contabile-între necesitate și spontaneitate*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2008;
56. Nandakumar A., Mehta K.J., Ghosh T.P., Alkafaji Y.A., *Understanding IFRS Fundamentals*, John Wiley&Sons, 2010;
57. Neag R., *Reforma contabilității românești între modelele francez și anglo-saxon*, Editura Economica, București, 2000;
58. Nikolai L.A., Bazley J.D., Jones J.P., *Intermediate Accounting*, South Western Cengage Learning, 2013;
59. Nobes C., *Accounting: A very short introduction*, Oxford University Press, 2014;
60. Nobes C., Parker R., *Comparative International accounting*, Prentice Hall, 2008;
61. O'Rourke K.H., Williamson J.G., *Globalization and History. The Evolution of a Nineteenth-century Atlantic Economy*, The MIT Press, 1999;
62. Osterhammel J., Peterson N.P., *Globalization. A short history*, Princeton University Press, Oxford, 2005;
63. Radebaugh L. H., Gray S.J., *International Accounting and Multinational Enterprises*, 5a ed., New York, 2001;
64. Ristea M., Dumitru C.G., *Libertate și conformitate în standardele și reglementările contabile*, Editura CECCAR, București, 2012;
65. Roberts C., Weetman P., Gordon P., *International Financial Accounting. A Comparative Approach*, Prentice Hall, 2005;
66. Rusu D., *Bazele contabilității*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980;
67. Rusu D., *Fra Luca din Borgo și doctrinele contabilității în cultura economică românească*, Editura Junimea, Iași, 1991;
68. Săhleanu V., *Etica cercetării științifice*, Editura Științifică, București, 1967;
69. Shamrock S., *IFRS and US GAAP-A comprehensive Comparison*, John Wiley&Sons, 2012;
70. Spiceland J.D., Sepe J., Nelson M.W., *Intermediate Accounting*, McGraw-Hill Irwin, 2013;
71. Spiceland J.D., Sepe J., Tomassini L.A., *Intermediate Accounting*, McGraw-Hill Irwin, 2007;
72. Stiglitz J.E., *Como hacer que funcione la globalizacion*, Ed. Taurus, Spania, 2006;
73. Tabără N., Horomnea E., Mircea M. C., *Contabilitate Internațională*, Editura TipoMoldova, Iași, 2010;
74. Vlăsceanu L., *Metodologia cercetării sociale*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986;
75. Vlăsceanu L., *Metodologia cercetării sociologice. Orientări și probleme*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982;
76. Walton P., *An Executive Guide To IFRS*, John Wiley & Sons, 2011;
77. Wild J.J., Shaw K.W., Chiapetta B., *Fundamental Accounting Principles*, McGraw-Hill Irwin, 2011;

Teze de doctorat din domeniul de cercetare

78. Abd-Elsalam, *The introduction and application of international accounting standards to accounting disclosure regulations of a capital market in a developing country: the case of Egypt*, teză susținută la Heriot Watt University, 1999;
79. Al-Shiab, *Financial consequences of IAS adoption: The case of Jordan*, teză de doctorat susținută la University of New Castle Upon-Tyne, 2003;
80. Azhar Bin Abdul Rahman, *Disclosure of corporate financial information in Malaysia*, teză de doctorat susținută la University of Newcastle upon Tyne, 1998;
81. Babington, J. T., *U.S. GAAP Versus IFRS: Reconciling Revenue Recognition Principles in the Software Industry*, Honors Theses, The University of Southern Mississippi, disponibil la pagina http://aquila.usm.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1106&context=honors_theses, 2013;
82. Belal Fayez Abdallah Omar, *Exploring The Aggregate, Mandatory And Voluntary Financial Disclosure Behaviour Under A New Regulatory Environment: The Case Of Jordan*, teză susținută la University of Hull, 2007;
83. Couleau-Dupont A., (2010), *Le Processus D'appropriation du Referentiel IAS/IFRS au sein des Organisations*, teză de doctorat susținută la Université De Nice-Sophia Antipolis, 2010;
84. Garcia F.J.M., *El resultado global en el ambito de la informacion financiera internacionl: marco conceptual, analisis comparado de normas y un studio empirico para grupos europeos cotizados en NYSE y NASDAQ*, teză de doctorat susținută la Universidad de Cantabria, Santander, 2007;
85. Glăvan A.U., *Dimensiuni noi privind contabilitatea poziției și performanței financiare ale întreprinderii din România și Germania*, teză de doctorat susținută la Academia de Studii Economice București, 2007;
86. Günther R., *Value-Relevance of other comprehensive income under IFRS*, lucrare de doctorat susținută la University of St. Gallen, School of Management Economics, Law, Social Sciences and International Affairs, 2015;
87. Hawashe Abdallah Al-Mahdy M.D., *An evaluation of voluntary disclosure in the annual reports of commercial banks: Empirical evidence from Libya*, teză de doctorat susținută la College of Science and Technology University of Salford, Marea Britanie, 2014;
88. Lago, J.R., *Los sistemas contables y su influencia en la normalizacion internacional*, teză doctorală susținută în 1991 la Universitatea Autonoma din Madrid;
89. Mangena M., *Exploring the Extent and Determinants of Accounting Information Disclosure in Interim Reports: An Empirical Study of UK Listed Companies*, teză de doctorat susținută la Bedfordshire University, 2004;
90. Motrafi K.A.A., *Internet Financial Reporting in Saudi Arabia; User's Perceptions and Disclosures*, teză de doctorat susținută la Aston University, 2008;
91. Severin A., *Dezvoltări și aprofundări privind situațiile financiare ale grupurilor din sectorul public*, teză susținută la Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor din Cluj, 2014 (rezumat);
92. Spero L.L., *The Extent and Causes of Voluntary Disclosure of Financial Information in Three European Capital Markets: An Explotary Study*, susținută în 1979 la Harvard University Graduate School of Business
93. Suktomaya D., *The empirical evidence of voluntary disclosure in the annual reports of listed companies: the case of Thailand*, teză de doctorat susținută la Universitatea din Nottingham, 2011;

94. Tsalavoutas I., *The adoption of IFRS by Greek listed companies: financial statement effects, level of compliance and value relevance*, teză susținută la University of Edinburgh, 2009
  95. Ucieda J.L., *Armonizacion contable internacional. Implicaciones de la estrategia de la Comision Europea en Espana*, teză de doctorat susținută la Universitatea Autonoma din Madrid, 2000;
  96. Vellam, I., *The adoption of IFRS in Poland: an institutional approach*, teză de doctorat susținută la University of Greenwich, 2012;
  97. Wallace R.S.O., *Disclosure of accounting information in developing countries: a case of Nigeria*, susținută la University of Exeter, 1987;
  98. Yafele A., *Key Performance Indicator Disclosures by Large UK Private and Public Listed Companies*, teză de doctorat susținută la Bournemouth University, 2012;
- Articole publicate în jurnale de specialitate sau în volume ale conferințelor naționale și internaționale**
99. Alexander D., Albu C., *Introduction to the special issue on national perspectives on international accounting harmonization*, Accounting and Management Information Systems, vol. 10, no. 2, pp. 102-105, 2011;
  100. Abd-Elsalam, O.H., Weetman P., *Introducing International Accounting Standards to an emerging capital market: relative familiarity and language effect in Egypt*, Journal of International Accounting, Auditing & Taxation, vol.12, pp.63-84, 2003;
  101. Abd-Elsalam, O.H., Weetman P., *Measuring accounting disclosure in a period of complex changes: the case of Egypt*, Advances in International Accounting, vol.20, 2007, pp.75-104;
  102. Abdullah M., Minhat M., *Measuring compliance with IFRS mandatory disclosure requirements: Some evidence from Malaysia*, Australian Journal of Basic and Applied Sciences, vol.7, no.8, 2013, pp.163-169;
  103. Abdullah M., *Quality of corporate mandatory disclosure in Malaysia: evidence from two methods*, 4th International Conference on Business and economic research (4thICBER 2013) Proceeding, 2013, pp.93-103;
  104. Ahmed K., Nicholls D., *The impact of non-financial company characteristics on mandatory disclosure compliance in developing countries: the case of Bangladesh*, International Journal of Accounting, vol.29, no.1, 1994, pp.62-77;
  105. Akra M.A., Eddie I.A., Ali M.J., *The influence of the introduction of accounting disclosure regulation on mandatory disclosure compliance: Evidence from Jordan*, The British Accounting Review, no.42, 2010, pp.170-186;
  106. Albu C.N., Albu N., *Accounting tradition in Romania: Challenges and opportunities in a changing environment*, EAA Newsletter, no. 2, 2012, pp.16-19;
  107. Albu C.N., Albu N., Alexander D., *Accounting change in Romania - a historical analysis*, 6th Accounting History International Conference, Noua Zeelandă, 18-20 august 2010;
  108. Albu C.N., Albu N., Alexander D., *When global accounting standards meet the local context-Insights from emerging economy*, Critical Perspectives on Accounting, vol.25, 2014, pp. 489-510;
  109. Albu N., Albu C.N., Vasile L.G., Mateescu A., (2014), *Transparency and quality of financial disclosures. The case of Romanian listed companies*, Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości, vol. 78, nr. 134, SKwP, Warszawa 2014, pp. 7–24
  110. Alsaeed K., *The association between firm-specific characteristics and disclosure. The case of Saudi Arabia*, Managerial Auditing Journal, vol. 21, nr.5, 2006, pp. 476-496;

111. Al-Shammari B., Brown P., Tarca A., *An investigation of compliance with international accounting standards by listed companies in the G8 Co-Operation Council member states*, The International Journal of Accounting, vol.43, 2008, pp.425-447;
112. Arcay M.R.B., Vazquez M.F.M., *Corporate characteristics, governance rules and the extent of voluntary disclosure in Spain*, Advances in Accounting, vol. 21, 2005, pp. 299-331;
113. Baker R.C., Burlaud A., *De la doctrine comptabilă la cadrul conceptual*, Revista Audit financiar, nr.8, 2014, pp.49-61;
114. Barbu E., *40 ans de recherche en harmonization comptable internationale*, disponibil la pagina de internet https://halshs.archives-ouvertes.fr/file/index/docid/592767/filename/BARBU_e.pdf, 2004;
115. Barbu E., *Harmonisation comptable internationale et environnement comptable: de l'influence à l'interaction*, Cahier de Recherche, no. 7, disponibil la pagina de internet <http://www.univ-orleans.fr/log/Doc-Rech/Textes-PDF/2005-7.pdf> 2005;
116. Barbu E., *Le vagabondage comptable normatif, existe-t-il toujours?*, disponibil la pagina de internet <https://halshs.archives-ouvertes.fr/halshs-00582729/document> 2011;
117. Barbu E.M., Dumontier P., Feleagă N., Feleagă L., *Mandatory Environmental Disclosures by Companies Complying with IASs/IFRSs: The Cases of France, Germany and the UK*, The International Journal of Accounting, vol.49, 2014, pp.231-247;
118. Baskerville R., Evans L., *Situating IFRS translation in the EU within speed wobbles of convergence*, Working Paper Series, no.18, 2011;
119. Bizon M., *Modernizarea legislației contabile europene prin publicarea directivei unice referitoare la situațiile financiare anuale și consolidate*, RFPC nr.9, 2013, pp.3-6;
120. Bova F., Pereira F., *The Determinants and Consequences of Heterogeneous IFRS Compliance Levels Following Mandatory IFRS Adoption: Evidence from a Developing Country*, Journal of International Accounting Research, vol.11, no.1, 2012, pp. 83-111;
121. Bruslerie H., Gabteni H., *Voluntary disclosure of financial information by French firms: Does the introduction of IFRS matter?*, Advances in Accounting, incorporating Advances in International Accounting, vol.30, 2014, pp.367-380;
122. Bunea Ș., *Reglementările contabile naționale conforme cu directivele europene la ora tranziției*, Curierul Național (august-septembrie 2013);
123. Buzby, S.L., *Company size, listed versus unlisted stocks, and the extent of financial disclosure*, Journal of Accounting Research, vol. 13, nr. 1, 1975, pp.16-37;
124. Chan A.L, Hsu A.W., Lee E., *Mandatory adoption of IFRS and timely loss recognition across Europe: The effect of corporate finance incentives*, International Review of Financial Analysis, vol.38, 2015, pp.70-82;
125. Chand P., White M., *A critique of the influence of globalization and convergence of accounting standards in Fiji*, Critical Perspectives in Accounting, vol. 18, no. 5, 2007, pp. 605-622;
126. Chen C.J.P., Jaggi B., *Association between independent non-executive directors, family control and financial disclosure in Hong Kong*, Journal of Accounting and Public Policy, vol. 19, no. 4 -5, 2000, pp.285-310;
127. Cigdem S., Sinan A., *The historical evolution of accounting in China: the effects of culture*, Revista Española de Historia de la Contabilidad, no.7, 2007, p.146-173;
128. Cooke T., *The impact of size, stock market listing and industry type on disclosure in the annual reports of Japanese listed corporations*, Accounting and Business Research, vol. 22, no. 87, 1992, pp. 229-237;

- 129.Cooke T., *An assessment of voluntary in annual reports of Japanese corporations*, International Journal of Accounting, vol.26, no.3, 1991, pp.174-189;
- 130.Cooke T., *Regression Analysis in Accounting Disclosure Studies*, Accounting and Business Research, vol. 28, no. 3, 1998, pp. 209-224;
- 131.Cooke T., Wallace R.S.O., *Global Surveys of Corporate Disclosure Practices and Audit Firms: A Review Essays*, Accounting and Business Research, vol. 20, no.77, 1989, pp.47-57;
- 132.Cooke, T., *Culture, Corporate Governance and Disclosure in Malaysian Corporation*, ABACUS, vol. 38, nr. 3, 2002, pp.317-349
- 133.Cooke, T., *Disclosure in the corporate annual reports of Swedish companies*, Accounting and Business Research, Vol. 19, No 74, 1989, pp. 113–124.
- 134.Daske H., Gebhardt G., *International Financial Reporting Standards and Experts' Perceptions of Disclosure Quality*, Abacus, vol.42, no.3-4, 2006, pp.461-498;
- 135.Daske H., Hail L., Leuz C., Verdi R., *Mandatory IFRS Reporting around the World: Early Evidence on the Economic Consequences*, Journal of Accounting Research, vol.46, no.5, 2008, pp.1085-1142;
- 136.Davidson R.A., Chrisman H.H., *Interlinguistic comparison of international accounting standards: the case of uncertainty expressions*, International Journal of Accounting, vol. 28, no 1, 1993, pp. 1-16;
- 137.Deegan C., Gordon B., *A study of the environmental disclosure practices of australian corporations*, Accounting and Business Research, vol. 26, no.3, 1996, pp.187-199;
- 138.Dupont A.C., *Le processus d'appropriation du référentiel IAS/IFRS: Une analyse des pratiques organisationnelles*, disponibil la pagina de internet <https://hal.archives-ouvertes.fr/file/index/docid/477757/filename/p42.pdf>, 2010
- 139.Farcane N., Megan O., Popa A., *Sistemul contabil românesc la cumpăna dintre orientări. Pregătit sau nu pentru aplicarea efectivă a IAS/IFRS?*, Analele Universității din Oradea, secțiunea Științe Economice, tom XV, vol. 2, 2006, pp.433-441;
- 140.Fekete S., *Raportările financiare în contextul asimetriei informaționale, guvernantei corporative și al globalizării. Implicații pentru România*, Accounting and Management Information Systems, nr.23, 2008;
- 141.Feleagă L., Feleagă N., *Convergențe contabile internaționale prin prisma aderării la Uniunea Europeană, Economie teoretică și aplicată*, pp.37-44, 2006;
- 142.Feleagă N., *Contabilitatea din România la ora convergențelor cu directivele europene și referențialul internațional. Economie teoretică și aplicată (supliment România în Uniunea Europeană. Potențialul de convergență)*, pp.89-114, 2006;
- 143.Firth M., *The impact of size, stock market listing, and auditors on voluntary disclosure in corporate annual reports*, Accounting and Business Research, vol.9, no. 33, 1979, pp. 273–280;
- 144.Francis J., Nanda D., Olsson P., *Voluntary Disclosure, Earnings, Quality and Cost of Capital*, Journal of Accounting Research, vol. 46, no.1, 2008, pp. 53-99;
- 145.Gallery G., Cooper E., Sweeting J., *Corporate Disclosure Quality: Lessons from Australian Companies on the impact of Adopting International Financial Reporting Standards*, Australian Accounting Review, vol. 18, nr.3, 2008, pp.257-273;
- 146.Georgantzias N.C., Katsamakis E., Solowiej D., *Giddens' globalization: Exploring dynamic implications*, Systems Research and Behavioral Science, vol.27, no. 6, 2010, pp. 622-638;

147. Ghazali N.A.M., Weetman P., *Perpetuating traditional influences: voluntary disclosure in Malaysia following the economic crisis*, Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, vol. 15, 2006, pp. 226-248;
148. Gorgan C., Gorgan V., *Study of disclosure level of companies listed on the Bucharest Stock Exchange in accordance with International Financial Reporting Standards: the case of intangibles assets*, Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu, Economy Series, no.2, 2014, pp.104-115;
149. Gray, S.J., *Towards a Theory of Cultural Influence on the Development of Accounting Systems Internationally*, Abacus, vol. 24, no.1, 1988, pp. 1-15
150. Grosu V., Mihalcu C.C., *Sistemul standardelor IAS/IFRS și raportul cu legislația comunitară*, Informația contabilă și guvernanta corporativă în context european și global, Editura Junimea, Iași, pp.95-106, 2011;
151. Günther G., Araceli M., Alfred W., *Revisiting the Fundamental Concepts of IFRS*, Abacus, vol.50, nr.1, pp.107-116, 2014;
152. Gutierrez Ponce H., Navallas Labat B., *Divulgacion voluntaria de informacion: estado de la cuestion*, www.partidadoble.es, no.195, 2008, pp. 64-75;
153. Gutierrez Ponce H., Hlaciuc E., Mateș D., **Măciucă G.**, *Study on the Disclosure of Information in the Financial Statements of Romanian Companies in Accordance with IFRS in Terms of Comprehensive Income*, 26th IBIMA Conference, Madrid, 11-12 noiembrie 2015;
154. Hail L., Leuz C., Wysocki P., *Global Accounting Convergence and the Potential Adoption of IFRS by the United States: An Analysis of Economic and Policy Factors*, disponibil la pagina de internet http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1357331 , 2009, pp. 50-54;
155. Haniffa C., Cooke T.E., *Culture, corporate governance and disclosure in Malaysian corporations*, Abacus, vol.38, no.3, 2002, pp.317-349
156. Haniffa C., Cooke T.E., *The impact of culture and governance on corporate social reporting*, Journal of accounting and Public Policy, vol.24, 2005, pp.391-430
157. Healy, P.M., Palepu, K.G., *Information asymmetry, corporate disclosure, and the capital markets: A review of the empirical disclosure literature*, Journal of Accounting and Economics, vol. 31, no. 1-3, pp. 405-440
158. Hillman A.D., Heaston P.H., Dodd P.H., *Convergence or Adoption of IFRS in the United States?*, Drake Management Review, vol. 1, no 2, 2012, pp. 5-7;
159. Hlaciuc E., Bostan I., Grosu V., Socoliuc M., Apetri A.N., *The implications of the Accounting harmonization process on EU countries: A case study of Greece and Romania*, European Research Studies, vol. XVI, no. 1, 2013, pp. 93-102;
160. Hlaciuc E., Grosu V., **Măciucă G.**, Socoliuc M., *Comparative study regarding the main differences between US GAAP and IFRS*, The USV Annals of Economics and Public Administration, vol. 14, no.2, 2014, pp.140-145;
161. Hlaciuc E., **Măciucă G.**, Ursachi A., Mîniga C., *The convergence of national accounting with the International Financial Reporting Standards-Comparative study regarding the accounting reform in China and Romania*, World Journal of Social Sciences, vol.5, no.3, septembrie 2015, pp.1-14;
162. Hlaciuc E., Socoliuc M., Mateș D., *The IAS/IFRS Standards System between harmonization and diformity*, disponibil pe pagina de internet <http://anale.steconomieuoradea.ro/volume/2010/n2/138.pdf>, 2010;
163. Hoarau C., *La Gestion Des Résultats Comptables: IFRS Vs US GAAP*, R.F.C. 406, 2008, pp.20-22;

- 164.Hodgdon C., Tondkar R.H., Adhikari A. A., Harless D.W. (2009), *Compliance with International Financial Reporting Standards and auditor choice: New evidence on the importance of the statutory audit*, The International Journal of Accounting, vol 44, no.1, 2009, pp. 33-55;
- 165.Hossain M., Hammami H., *Voluntary disclosure in the annual reports of an emerging country: the case of Qatar*, Advances in Accounting, incorporating Advances in International Accounting, vol. 25, no. 2, 2009, pp.255-265;
- 166.Hossain M., Perera M.H.B., Rahman A.R., *Voluntary Disclosure in the Annual Reports of New Zealand Companies*, Journal of International Financial Management and Accounting, vol.6, no.1, 1995, pp.69-85;
- 167.Hossain M., Tan L.M., Adams M., *Voluntary Disclosure in an Emerging Capital Market: Some Empirical Evidence from Companies Listed on the Kuala Lumpur Stock Exchange*, International Journal of Accounting, vol. 29, no.4, 1994, pp.334-351;
- 168.Hossain, M., and Taylor, P. J., *The empirical evidence of the voluntary information disclosure in the annual reports of banking companies: the case of Bangladesh*, Corporate Ownership and Control, vol. 4, no. 3, 2007, pp. 111-125;
- 169.Huafang, X., Jianguo, Y., *Ownership structure, board composition and corporate voluntary disclosure: evidence from listed companies in China*. Managerial Auditing Journal, vol. 22, no. 6, 2007, pp. 604-619;
- 170.Inchausti B.G., *The Influence of Company Characteristics and Accounting Regulation on Information Disclosed by Spanish Firms*, European Accounting Review, vol.6, no.1, 1997, pp.45-68;
- 171.Istrate C., *Impact of IFRS on accounting data-Gray index of conservatism applied to some European listed companies*, Scientific Annals of the „Alexandru Ioan Cuza” University of Iași Economic Sciences, vol. 60, no.2, 2013, pp.259-277;
- 172.Istrate C., *Impact of IFRS on the accounting numbers of Romanian listed companies*, Accounting and Management Information Systems, vol.13, no. 3, 2014, pp. 466-491;
- 173.Karim A.K.M.W., Ahmed J.U., *Determinants of IAS disclosure compliance in emerging economies: Evidence from exchange-listed companies in Bangladesh*, Working paper series nr.21, disponibil la pagina de internet <http://www.victoria.ac.nz/sacl/centres-and-institutes/cagtr/working-papers/WP21.pdf>, 2005;
- 174.Khouatra D., *La normalisation comptable entre modèle anglo-saxon et modèle continental: le cas de la Roumanie, pays en transition vers l'économie de marché*, disponibil la pagina de internet <https://halshs.archives-ouvertes.fr/halshs-00593994/document>, 2004
- 175.Kvaal E., Nobes C., *International differences in IFRS policy choice: a research note*, Accounting and Business Research, vol.40, no.2, 2010, pp.173-187;
- 176.Lafontaine, J.Ph., *Les techniques de comptabilité environnementale, entre innovations comptables et innovations managériales*, Comptabilité - Contrôle – Audit, număr special, 2003, pp. 111-127;
- 177.Lan Y., Wang L., Zhang X., *Determinants and features of voluntary disclosure in the Chinese*, China Journal of Accounting Research, vol. 6, no. 4, 2013, pp. 265-285;
- 178.Larson R.K., Street D.L., *Convergence with IFRS in an expanding Europe: Progress and obstacles identified by large accounting firms survey*, Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, vol. 13, no. 2, 2004, pp.89-119;
- 179.Mala R., Chand P., *Effect of the global financial crisis on accounting convergence*, Accounting and Finance, vol. 52, 2012, pp. 21-46;

180. Malone D., Fries C., Jones T., *An Empirical Investigation of the Extent of Corporate Financial Disclosure in the Oil Land Gas Industry*, Journal of Accounting, Auditing, and Finance, vol.8, 1993, pp.249-273;
181. Mateş D., Hlaciuc E., Ursachi A., **Măciucă G.**, *Accounting convergences and divergences in the context of harmonization and the compliance of national regulations with Directive 2013/34/EU*, Competitiveness and Stability in the Knowledge-Based Economy 7th iConEc Conference, 20-21 martie 2015, Craiova, publicat în Annals of the University of Craiova Economic Sciences Series, 2015, disponibil la pagina de internet http://feaa.ucv.ro/annals/v1_2015.html#;
182. **Măciucă G.**, Hlaciuc E., Ursache A., *The role of prudence in financial reporting: IFRS versus Directive 34*, Emerging Markets Queries in Finance and Business, Bucureşti, 24-25 octombrie 2014;
183. **Măciucă G.**, Socoliuc M., *The role of accounting system classification in the optimization of international harmonisation process*, The USV Annals of Economics and Public Administration, vol. 13, no.2, 2013, pp.200-206;
184. **Măciucă G.**, Ursache A., Moroşan G., Apetri A.N., *2015-IFRS in the USA?*, Journal of Economics and Engineering, vol. 5, no.1, 2014, pp. 38-41;
185. McNally G.M., Eng L.H., Hasseldine C.R., *Corporate Financial Reporting in New Zealand: An Analysis of User Preferences, Corporate Characteristics and Disclosure Practices for Discretionary Information*, Accounting and Business Research, vol 13, nr. 49, 1982, pp.11-20;
186. Meek G.K., Roberts C.B., Gray S.J., *Factors influencing voluntary annual report disclosures by U.S., U.K. and continental European multinational corporations*, Journal of International Business Studies, third quarter, 1995, pp.555-572;
187. Miihken A., *Efficiency of authoritative disclosure recommendations. Evidence from IFRS transition disclosure in Finland*, Journal of Financial Regulation and Compliance, vol. 16, no.4, 2008, pp.384-413;
188. Minu M., *Contabilitatea românească, de la soluția hibridării sistemului la riscul intruziunii culturale*, Congresul profesiei contabile din România, Armonizare sau Convergență în Standardele Internaționale de Contabilitate, Editura CECCAR, 2004, Bucureşti;
189. Morales F.P. (coord.), *Clasificación Internacional de los Sistemas Contables de Argentina, Brasil y Chile*, Panorama Socioeconomica, anul 24, no.32, 2006, p. 90-95;
190. Mutawa A.A., Hewaidy A.M., *Disclosure level and compliance with IFRSs: An empirical investigation of Kuwaiti Companies*, International Business & Economics Research Journal, vol.9, no.5, 2010, pp.33-50;
191. Nair R. D., Frank W. G., *The Impact of Disclosure and Measurement Practices on International Accounting Classifications*, The Accounting Review, vol. 55, no. 3, 1980, pp. 426-450;
192. Naser K., Nuseibah R., *Quality of financial reporting: evidence from the listed Saudi nonfinancial companies*, The International Journal of Accounting, vol. 38, pp.41-69;
193. Neag R., Păşcan I.D., Maşca E., *Comprehensive income under IFRS and its impact on financial performance for Romanian listed entities*, Recent Researches in Business and Economics, WSEAS, disponibil la pagina de internet <http://www.wseas.us/e-library/conferences/2012/Porto/AEBD/AEBD-27.pdf>, pp. 174-178;
194. Neag R., *The reform of Romanian accounting - a present reality*, National and Regional Economics VII, disponibil la pagina de internet

- <http://www3.ekf.tuke.sk/konfera2008/zbornik/files/prispevky/ramonaneag.pdf> , 2008, pp. 764-767;
- 195.Ng E.J.,Koh H.C., *An Agency Theory and probit Analytic Approach to Corporate Non-Mandatory Disclosure Compliance*, Asia Pacific Journal of Accounting, vol. 1, no.1, 1994, pp.29-44;
  - 196.Nobes C., *An accounting Classification Based on IFRS Practice*, School of Management University of London, Seminar, 2011;
  - 197.Nobes C., Zeff S.A., *Auditors' Affirmations of Compliance with IFRS around the World: An Exploratory Study*, Accounting Perspectives, vol. 7 no. 4, 2008, pp. 279-292;
  - 198.Owusu-Ansah S.,Yeoh, J., *The effect of legislation on corporate disclosure practices*, ABACUS, vol. 41, no. 1, 2005, pp. 92–109;
  - 199.Paananen M., *The IFRS adoption's Effect on Accounting Quality in Sweden*, Working Paper, University of Hertfordshire, disponibil la pagina de internet <http://ssrn.com/abstract=1097659>, 2008;
  - 200.Palmer P.D., *Disclosure of the impacts of adopting Australian equivalents of International Financial Reporting Standards*, Accounting and Finance, nr.48, 2008, pp.847-870;
  - 201.Patroa A., Guptab V.K., *Adoption of International Financial Reporting Standards (IFRS) in Accounting Curriculum in India - An Empirical Study*, Procedia Economics and Finance vol. 2, 2012, pp. 227 – 236;
  - 202.Patton J., Zelenka I., *An Empirical Analysis of the Determinants of the Extent of Disclosure in Annual Reports of joint Stock Companies in the Czech Republic*, European Accounting Review, vol.6, no.4, 1997, pp.605-626;
  - 203.Pășcan I.D., *Does comprehensive income tell us more about an entity's performance compared to net income? Study on Romanian listed entities*, Procedia Economics and Finance no. 15, 2014, pp. 1077 – 1082;
  - 204.Pășcan I.D., Neag R., *Study on the value relevance of comprehensive income. Case of Romanian listed entities*, Proceedings of the 7th International Conference Accounting and Management Information Systems AMIS 2012, 2012, pp.1094-1108;
  - 205.Pântea I.P., Cristea Ș., *Importanța clasificărilor internaționale în domeniul raportării financiare în contextul procesului de armonizare contabilă*, Revista Audit Financiar nr.1, 2009, pp. 34-42;
  - 206.Petriș R., *Armonizarea și convergența contabilității românești*, The USV Annals of Economics and Public Administration, nr.5, 2005, pp. 23-26;
  - 207.Popa A., Blindișel R., Bogdan V., *Transparency and disclosure between theory and practice. A case study of Romania*, Proceedings of Fikusz 09 Symposium for Young Researchers, 2009, pp.173-183;
  - 208.Qu X., Zhang G., *Measuring the convergence of national accounting standards with international financial reporting standards: The application of fuzzy clustering analysis*, The International Journal of Accounting, vol. 45, no.3, 334-355;
  - 209.Raffournier B., *The determinants of voluntary financial disclosures by Swiss listed companies*, European Accounting Review, vol.4, no.2, 1995, pp.261-278;
  - 210.Raithatha M., Bapat V., *Accounting Standards Compliance: Comparison between Manufacturing and Service Sector Companies from India*, International Journal Economics and Finance, vol.6, no.9, 2014, pp.158-164;
  - 211.Rajhi M., *International Financial Reporting Standards and Level of Compliance with Mandatory Disclosure Requirements*, International Journal of Multidisciplinary Sciences and Engineering, vol. 5, nr.5, 2014, pp.1-6;

- 212.Rees L., Shane P., *Academic Research and Standard Setting: The Case of Other Comprehensive Income*, disponibil la pagina de internet <http://ssrn.com/abstract=2029046>, 2012;
- 213.Ristea M., *Echilibru în globalizarea contabilității. Aparență și esență*, Congresul al XVI-lea al profesiei contabile din România, CECCAR, 2006;
- 214.Santos E.S., Ponte V., Mapurunga P.V.R., *Mandatory IFRS Adoption In Brazil (2010): Index of Compliance with Disclosure Requirements and Explanatory Factors of Firms Reporting*, Revista Contabilidade & Finanças, vol. 25, no.65, 2014, pp.161-176;
- 215.Schultz J., Lopez, T.J., *The impact of national influence on accounting estimates: Implications for international accounting standard-setters*, International Journal of Accounting, vol.36, no.3, 2001, pp.271-290;
- 216.Singhvi S.S., Desai H.B., *An Empirical Analysis of Quality of Corporate Financial Disclosure*, The Accounting Review, vol.46, no.1, 1971, pp.129-138;
- 217.Socoliuc M., Grosu V., *The consequences of the New EU Accounting Directive on financial reporting*, Annals of the „Constantin Brâncuși”, University of Târgu-Jiu, Economy Series, vol. 2, 2015, pp.46-51;
- 218.Stanga K.G., *Disclosure in published annual reports*, Financial Management, vol.5, no.4, 1976, pp.42-52
- 219.Street D., Gray S.J, *Observance of International Accounting Standards: Factors explaining non-compliance*, Association of Chartered Certified Accountants (ACCA) Research Report’, No. 74, London, 2001;
- 220.Street D.L., Bryant S.M., *Disclosure Level and Compliance with IASs: A Comparison of Companies With and Without U.S. Listings and Filings*, The International Journal of Accounting, vol.35, no. 3, 2000, pp.305-329;
- 221.Street D.L., Gray S.J., Bryant S.M., *Acceptance and observance of International Accounting Standards: An empirical study of companies claiming to comply with IASs*, The International Journal of Accounting, vol. 34, nr.1, 1999, pp.11-48;
- 222.Street, D., Gray S.J., *Factors influencing the extent of corporate compliance with International Accounting Standards:summary of a research monograph*, Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, vol.11, no.1, 2002, pp.51-76;
- 223.Sutthachai S., Cooke T.E., *An analysis of Thai financial reporting practices and the impact of the 1997 economic crisis*, Abacus, vol.45, no. 4, 2009, pp. 493-517;
- 224.Tabără N., Dicu R., *Indicatori de performanță în contextul reglementărilor contabile internaționale*, EIRP Proceedings, vol. 2, 2007, p.368-374;
- 225.Tahri E., *The Financial Accounting System between Managerial Innovation and Accounting Innovation*, Revue des etudes humaines et sociales, nr.13, 2015, pp.3-8;
- 226.Tay J.S.W., Parker R.H., *Measuring International Harmonization and Standardization*, ABACUS, vol. 26, no.1, 1990, pp.71-88;
- 227.Tay J.S.W., Parker R.H., *Measuring International Harmonization and Standardization-a reply*, ABACUS, vol. 28, no.2, 1992, pp.217-220;
- 228.Tower G., Hancock P., Taplin R.H., *A regional study of listed companies compliance with international accounting standards*, Accounting Forum, vol. 23, nr.3, 1999, pp.293-305;
- 229.Tsalavoutas I., Andre P., Evans L., *The transition to IFRS and the value relevance of financial statements in Greece*, The British Accounting Review, vol. 44, 2012, pp. 262-277;
- 230.Tsalavoutas I., *Transition to IFRS and compliance with mandatory disclosure requirements: What is the signal?*, Advances in Accounting, incorporating Advances in International Accounting, vol. 27, 2011, pp.390-405;

231. Tudor Tiron A., Rațiu R.V., *How transparent are companies listed on the Bucharest Stock Exchange when disclose them consolidated financial statements?*, Annales Universitatis Apulensis Seria Oeconomica, vol 12, nr. 1, 2010, pp. 185- 190
232. Tysiac K., (2014), *SEC plans to consider whether global standards are achievable*, Journal of accountancy, februarie 2014;
233. Ursachi A., **Măciucă G.**, Hlaciuc E., IFRS 15-Revenue from contracts with customers, în cadrul conferinței Accounting and Auditing Perspectives, Timișoara, 16-18 octombrie 2014;
234. Uyar A., Kilic M., Bayyurt N, *Association between firm characteristics and corporate voluntary disclosure: Evidence from Turkish listed companies*, OmniaScience, vol. 9, no. 4, 2013, pp.1080-1112;
235. Verrechia R.E., *Essays on disclosure*, Journal of Accounting and Economics, vol.32, no.1-3, 2001, pp.97-180;
236. Wallace R.S.O, Naser K, Mora A., *The relationship between comprehensiveness of corporate annual reports and firm characteristic in Spain*, Accounting and Business Research, vol.25, no.97, 1994, pp.41-53;
237. Wallace R.S.O, Naser K., *Firm specific determinants of comprehensiveness of mandatory disclosure in the corporate annual reports of firms listed on the stock exchange of Hong Kong*, Journal of Accounting and Public Policy, vol. 14, nr. 4, 1995, pp.311-368;
238. Watson A., Shrives P., Marston, C., *Voluntary disclosure of accounting ratios in the UK*, British Accounting Review, vol. 34, no.4, pp. 289- 313
239. Whittington G., *The adoption of international accounting standards in the European Union*, European Accounting Review, vol. 14, nr. 1, 2005, p.127-153;
240. Wong P., *Challenges and Successes in Implementing International Standards: Achieving Convergence to IFRS and ISAs*, september 2004, disponibil pe pagina de internet http://www.cimaglobal.com/Documents/ImportedDocuments/ifac_report_challengesuccess_111004.pdf
241. Zeff S.A, *Evolucion del marco conceptual para las empresas mercantiles*, Revista Espanola de Financiacion y contabilidad, no. 100, 1999, pp. 151-194;
242. Zeff S.A, *The Evolution of the IASC into the IASB, and the Challenges it Faces*, The Accounting Review ,vol. 87, no. 3, 2012, pp. 807–837;
243. Zeff S.A., *Evolution of US Generally Accepted Accounting Principles (GAAP)*, disponibil la pagina de internet <http://www.iasplus.com/en/binary/resource/0407zeffusgaap.pdf>;
244. Zeff S.A., *Some obstacles to global financial reporting comparability and convergence at a high level of quality*, The British Accounting Review, no. 39, 2007, pp.290-302;
- Legislație**
245. Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului;
246. Legea contabilității nr. 82/1991, Monitorul Oficial, nr. 265/27.12.1991, cu modificările și completările ulterioare;
247. Ordinul BNR nr. 9/2010 privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară de către instituțiile de credit, ca bază a contabilității și pentru întocmirea de situații financiare anuale individuale, începând cu exercițiul financiar al anului 2012;
248. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice (OMFP) nr. 1198/2015 pentru modificarea și completarea unor reglementări contabile, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 759 din 12.10.2015;

249. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice (OMFP) nr. 403/1999 pentru aprobarea reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate, publicat în nr. 480 din 4 octombrie 1999;
250. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice (OMFP) nr. 773/2015 pentru aprobarea Sistemului de raportare contabilă la 30 iunie 2015 și a operatorilor economici și pentru modificarea unor reglementări contabile, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 509, din 09.07.2015;
251. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice (OMFP) nr. 1286/2012 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile societăților comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, publicat în Monitorul Oficial nr. 687 din 4 octombrie 2012;
252. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice (OMFP) nr. 1752/2005 pentru aprobarea Reglementărilor conforme cu directivele europene, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 1080 din 30/11/2015;
253. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice (OMFP) nr. 1802/2014 referitor la reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, publicat în Monitorul Oficial nr. 963 din 30 decembrie 2014;
254. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice (OMFP) nr. 3055/2009 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Directive Europene, publicat în Monitorul Oficial nr. 766 bis din 10 noiembrie 2009;
255. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice (OMFP) nr. 306/2002 pentru aprobarea Reglementărilor contabile simplificate, armonizate cu directivele europene, publicat în Monitorul Oficial nr. 279 bis din 25 aprilie 2002;
256. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice (OMFP) nr. 666/2015 privind aplicarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară de către unele entități cu capital de stat, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 442 din 22.06.2015;
257. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice (OMFP) nr. 881/2012 privind aplicarea de către societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, publicat în Monitorul Oficial nr. 424 din 26 iunie 2012;
258. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice (OMFP) nr. 94/2001 pentru aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate, Monitorul Oficial al României, nr. 85 din 20.02.2001;
259. Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) emise la 1 ianuarie 2013, Partea A, Fundația IFRS. - Ed. a 6-a, rev.- București, Editura CECCAR, 2013;

Resurse web

260. <http://www.fasb.org>;
261. <http://www.ifac.org>;
262. <http://www.ifrs.org>;
263. <http://www.kpmg.com>;
264. www.ceccar.ro;
265. <http://dexonline.ro>
266. <http://geert-hofstede.com>;

Other sources

267. FASB, *A Roadmap for Convergence between IFRSs and US GAAP—2006-2008 Memorandum of Understanding between the FASB and the IASB* disponibil la pagina de

internet

<http://www.fasb.org/cs/BlobServer?blobcol=urldata&blobtable=MungoBlobs&blobkey=id&blobwhere=1175819018800&blobheader=application%2Fpdf>

268. Grant Thornton, *Comparison between U.S. GAAP and International Financial Reporting Standards*, disponibil la pagina <http://www.grantthornton.ie/db/Attachments/GTUS-Comparison-Document-April-2014.pdf>;

269. Grant Thornton, *Comparison between U.S. GAAP and International Financial Reporting Standards*, disponibil la pagina de internet <http://www.grantthornton.com/issues/library/whitepapers/audit/2015/Comparison-US-GAAP-IFRS.aspx> 2015

270. Prada M., *À la carte accounting will not deliver globally consistent standards*, disponibil la pagina de internet <http://www.ifrs.org/Alerts/Conference/Documents/2013/Michel-Prada-FASF-November-2013.pdf>, 2013;

271. Nobes C., *International Variations in IFRS Adoption and Practice*, disponibil la pagina de internet <http://www.accaglobal.com/content/dam/acca/global/PDF-technical/financial-reporting/rr-124-001.pdf>, 2011